

L'ESGLÉSIA PLORA LA MORT DE CARLO M. MARTINI

El cardenal de la Paraula i el diàleg

«Pel seu extraordinari prestigi intel·lectual, la seva sensibilitat pastoral i la seva visió àmplia, sovint fou considerat papable»

Jaume Aymar

«Serà recordat en tota l'Església catòlica com una de les figures de més pes específic al nostre temps»

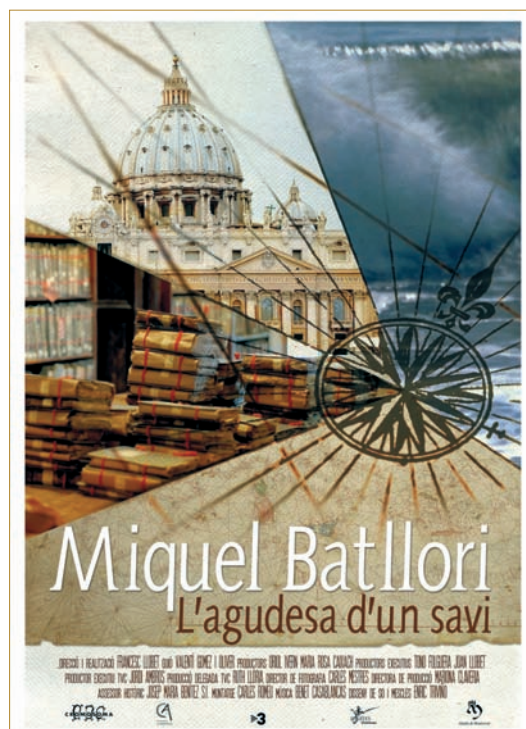
Joan M. Vernet

Amb dolor profund s'ha rebut la mort del cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe emèrit de Milà. Però no només l'Església ha mostrat la seva consternació per aquesta gran pèrdua, també la societat civil ha reconegut la vàlua d'aquest home de diàleg, de fe, enamorat de la Bíblia... Els adjectius es queden curts per elogiar aquest jesuïta, pastor proper i cercador de la voluntat de Déu, mort el 31 d'agost als 85 anys. Com deia d'ell Mons. Bruno Forte, arquebisbe de Chieti-Vasto (Itàlia), era un home caracteritzat per la «llibertat interior, l'escolta de l'altre i l'escolta de Déu».

P 3-4

Documental sobre el P. Miquel Batllori

El P. Miquel Batllori i Munné (1909-2003) va ser un català universal, reconegut arreu del món com un dels grans historiadors de la cultura, que va deixar un llegat impressionant. El proper 13 de setembre, a les 22.00, tindrà lloc al cinema Comèdia de Barcelona la preestrena del documental *Miquel Batllori, l'agudeses d'un savi*. Dirigit per Francesc Llobet, amb guió de Valentí Gómez i amb assessorament històric del P. Josep Maria Benítez, dona a conèixer l'obra extraordinària d'aquest insigne jesuïta i humanista.

Editorial i P 26

Articles de Lluís Serra i Valentí Miserachs amb motiu de la Diada

P 10, 11 i 18

Sumari

P 8 Inscripcions per a la JMJ 2013

P 16 Pelegrinatge català a Taizé

P 19 La fe en família als Pirineus

P 24 Nou retaule a l'església de Vallclara

P 30 Ràdio Estel estrena temporada

Editorial

Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi

Amb aquest títol, manllevat amb encert del tractat de retòrica barroca de Baltasar Gracián, *Agudeza y arte de Ingenio*, es presenta aquests dies un documental sobre el P. Miquel Batllori i Munné (Barcelona 1909 - Sant Cugat del Vallès, 2003), eminent historiador de la cultura i un dels jesuïtes més savis del segle XX. Aquest audiovisual, de 93 minuts de durada, esdevindrà un dels fruits de la celebració de l'any Batllori, que es clourà el 9 de febrer de l'any vinent. Amb el suport de la Companyia de Jesús i de l'Abadia de Montserrat, ha estat dirigit per Francesc Llobet, sobre guió de Valentí Gómez amb l'assessorament del P. Josep M. Benítez Riera, comissari d'aquest any, que va conèixer bé Batllori. És encertat d'evocar Gracián ja en el títol, el qual escrivia que «enteniment sense agudesa ni conceptes és sol sense llum». Batllori deia del jesuïta aragonès: «Ha estat el meu guia i el meu mestre, no sols per l'agudesa de l'estil sinó per l'agudesa del pensament. Ha estat per a mi un company de lluita i de joc amb l'ambient que teníem.» Cal recordar que el P. Batllori —que mai no va amagar la seva condició de religiós— conegué també el càstig i la incomprensió.

En uns moments en què es planteja la independència de Catalunya, ve a tomb d'evocar que el P. Batllori, com a historiador, amb una visió documental fonamentada, atorgava gran importància al concepte i al fet històric de la Corona d'Aragó, des de l'Edat Mitjana fins al segle XVIII, perquè deia que se solia parlar dels quatre regnes hispànics i s'oblidava Sicília, Sardenya o Nàpols. «Era una unitat molt més íntima dels pobles.» Va subratllar el fet que la cancelleria de Ferran el Catòlic fos trilingüe: «Hi predominava el llatí medieval, l'humanístic, i a més hi vivien dues llengües, el català i l'aragonès, que en origen era una llengua autòctona.» A Roma, revisant la

documentació jesuítica, es va adonar que a la Corona d'Aragó hi havia una unitat amb les seves variants i tensions, però que els regnes formaven un món apart i distint a la mateixa Espanya. Batllori, com alguns altres, lamentava que aquesta rica unitat històrica i cultural hagués estat esquinçada en l'actualitat. Davant de certs aires involucionistes, el P. Batllori estava convençut també que calia valorar millor el Concili Vaticà II —del començament del qual ben aviat commemorarem el cinquantenari— «perquè en poc temps va crear un clima de diàleg, només quinze anys després de la Segona Guerra Mundial (...); cal tornar-hi perquè l'Església resolgui els seus problemes amb una gran amplitud des de dintre», deia.

El P. Batllori ens va llegar una Obra completa en dinou volums, gràcies a l'editor Eliseu Climent, que forma un corpus insubstituïble per als erudits. Però l'amplitud de la seva visió, la seva sàvia agudesa, el seu tarannà d'home d'Església en diàleg permanent amb la cultura, haurien de ser avui un estímul per a molts.

La preestrena del documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi* se celebrarà el proper 13 de setembre, a les 22 h, al Cinema Comèdia (Passeg de Gràcia, 13, cantonada Gran Via, Barcelona). Per assistir-hi cal sol·licitar-ho al correu electrònic docum.batllori@gmail.com. Hi podran accedir gratuïtament totes les persones que hagin rebut la confirmació. Degut a la limitació de l'aforament se seguirà un rigorós ordre de recepció.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Javier Molina, EGIPTE

Col·laboradors d'aquesta setmana: José L. Arín, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Lluís Bertran, Gadi Bosch, Agustí Codinach, Josep Font, Francesc Gamissans, Carmen García, Núria Gispert, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Carme de Miguel, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, Joan M. Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinard

El repte és «creure»

Aquests dies he sentit comentar en cercles propers a les nostres parròquies, entre cristians que celebrem l'Eucaristia, una expressió de Jesús que a més d'un li ha tocat el cor: «I, vosaltres, també voleu marxar?» Algú ha dit que li ha tocat la fibra més fina del seu comportament cristià i s'ha sentit molt al·ludit perquè ha vist que aquesta és una temptació que apareix sovint i en la qual moltes persones properes i estimades han cedit. Tots ens demanem què fer per posar-nos al seu costat i no defallir en la decisió de seguir Jesús, fins a dir-li com els apòstols: «Senyor, a qui aniríem? Només vós teniu paraules de vida eterna, i nosaltres hem cregut!»

El repte que se'ns presenta, doncs, és «creure», creure en Déu i creure en Jesús, que és el qui ens l'ha

revelat i donat a conèixer. «Marxar», per a molts és deixar la pràctica religiosa que, en la majoria dels casos i a la llarga, vol dir «deixar de creure». No és aquest el moment d'analitzar el perquè d'aquest fenomen, però sí de manifestar la inquietud perquè l'accés a Jesucrist sigui fàcil, i l'Església que és el seu Sagrament, el seu signe visible, esdevinguem el mitjà més transparent de tots per arribar-hi.

Aquest és l'altre repte unit al primer, que ens interpel·la fortament i fa que ens demanem amb molta humilitat, però també amb molta sinceritat: Església, què dius de Déu?, què dius de Jesucrist?, què dius de l'home?, què dius de la vida eterna? Tot i la urgència d'una resposta que ens aclareixi, s'ha dit

que la crisi que afecta el cristianisme europeu és, sobretot, una crisi sobre el creure en Déu.

Anem, doncs, a tractar l'arrel d'aquest abandó: deixar de creure que Jesús és el camí, la veritat i la vida —tal com ell s'ha definit— és possible quan ens sotmetem a la tendència de relativitzar-ho tot, fins la mateixa veritat en què creiem. No hi ha dubte que això fa minvar l'adhesió creient inicial i la fe es refreda. El testimoni cristià de la caritat viscuda en la veritat haurà de ser la resposta al repte de «creure», esforç que haurem de fer, tot demanant sempre el do de la fe. Siguem més humils i demanem-lo, per a un mateix i per als altres. La veritat, que és Jesús, ens farà lliures!

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Adéu al cardenal Carlo Maria Martini

Homenatge i reconeixement a l'arquebisbe emèrit de Milà

Redacció
 Milà

Milers de persones es van acomiadar del cardenal Carlo Maria Martini, mort el 31 d'agost, als 85 anys, per donar-li el darrer adéu i també per retre homenatge a un gran home d'Església. Dialogant, comprensiu, enamorat de la Paraula de Déu, amic... són alguns dels adjectius que s'han fet servir per descriure aquest jesuïta, pastor proper i cercador de la voluntat de Déu.

Un dels primers a mostrar el seu condol va ser el papa Benet XVI, que va expressar el dolor per la pèrdua del purpurat i també la seva gratitud per la seva «obra apostòlica profusa com a zelós fill espiritual de sant Ignasi, docent expert, biblista autoritzat i rector estimat de la Pontifícia Universitat Gregoriana i del Pontifici Institut Bíblic, així com arquebisbe diligent i savi d'aquesta arxidiòcesi ambrosiana». I afegia el Papa: «Penso també en el servei competent ofert per ell a la Paraula de Déu, obrint sempre més a la comunitat eclesial els tresors de la Sagrada Escripura, especialment a través de la promoció de la *lectio divina*.»

El secretari general d'Estat vaticà, el cardenal Tarcisio Bertone, també enviava un telegrama al cardenal Angelo Scola, arquebisbe de Milà. En el text, el cardenal Bertone expressava que Martini «va testimoniar i va ensenyar el primat de la vida espiritual i, alhora, l'escolta atenta de l'home en les seves diverses condicions existencials i socials».

No hi ha dubte que el purpurat italià deixa una empremta profunda en la vida de moltes persones. N'és bon exemple el cardenal Dionigi Tettamanzi, arquebisbe emèrit de Milà, que el recorda com «l'home de la Paraula: estudiada, ensenyada, pregada, guia de la seva pastoral, instrument de la seva vida espiritual. La Paraula oferta a tothom: als creients i als homes de bona voluntat. Una Paraula necessària per afrontar tots els problemes del cor humà i de la societat».

O també Mons. Bruno Forte, arquebisbe de Chieti-Vasto (Itàlia): «El primer que n'he après és cercar complaure només a Déu. Sempre m'ha colpit la humilitat de la seva escolta i la serenitat amb què presentava la seva posició, tot sospesant els arguments. Era un home sempre atent a copsar les raons de l'altre, generós a donar la interpretació més benèvola de les posicions diverses de la seva.» Per a Mons. Forte, el cardenal Martini era un home de «diàleg autèntic, promotor de corresponsabilitats i participació de tothom, respectuós de la dignitat de cadascú, qualssevol que fossin les idees i opcions de vida de la persona». Igualment destacava el seu amor per la Paraula de Déu: «Vet aquí l'altre gran ensenyament que vaig rebre'n. Un amor apassionat, fidel, sempre en recerca, a la Sagrada Escripura. Un nodrir-se constantment en l'estupor davant de la novetat sempre nova de Déu que parla.» I resumia així què caracteritzava el purpurat: «Llibertat interior, escolta de l'altre, escolta de Déu: aquests tres components els vaig advertir presents i fosos en el cardenal de manera exemplar.»

Terra Santa

Després d'arribar a l'edat de jubilació com a arquebisbe de Milà, l'any 2002, el cardenal Martini es va traslladar a Jerusalem per dedicar-se a l'estudi de la Sagrada Escripura i a escriure sobre la Bíblia. Jerusalem era per a ell la ciutat de les seves arrels espirituals. Per això, allà la notícia de

«Era un home sempre atent a copsar les raons de l'altre, generós a donar la interpretació més benèvola de les posicions diverses de la seva»

la seva mort també ha estat rebuda amb gran pesar.

El patriarca llatí de Jerusalem, Fouad Twal, ha expressat que «la sa-

viesa del cardenal havia evitat tocar els aspectes polítics de Terra Santa i va preferir dedicar el seu temps a la pregària, recessos i estudis d'exegesi bíblica. La seva presència era un gran tresor espiritual per als cristians de Terra Santa».

Grups i moviments com la Comunitat de Sant'Egidio el recorden pel seu «coneixement profund de les Escripures, que va predicar als anys setanta a la perifèria de Roma amb la Comunitat de Sant'Egidio quan era rector de la Universitat Gregoriana, el seu amor pels febles i els pobres i la seva passió per la pau i el diàleg, que vam compartir durant molts anys d'amistat, queden per a tots com un patrimoni preciós de la seva passió evangèlica per l'Església i pel nostre temps».

Però no únicament des del món eclesial han arribat les mostres de dolor i de reconeixement de la figura del cardenal Carlo Maria Martini. En aquest sentit, el president de la República italiana, Giorgio Napolitano, parlava de «pèrdua greu, dolorosa, no tan sols per a l'Església i per al món catòlic d'Itàlia, el país del qual era fill i al qual va dedicar gran part de la seva constància i ensenyament». Així, destacava la seva «saviesa i la seva visió universal projectades en l'àmbit més ampli de la cristiandat i al llarg dels itineraris innovadors del diàleg interreligiós», com també la seva capacitat de «dialogar amb els italians com a gran mestre de vida intel·lectual i moral». Per la seva banda, el president del Consell de ministres italià, Mario Monti, el definia com «un punt de referència dotat de carisma excepcional i forta autoritat, units al profund respecte per cada interlocutor».

Premi Memorial Cassià Just 2010

L'any 2010, el cardenal Carlo Maria Martini va rebre el premi Memorial Cassià Just, creat per la Generalitat de Catalunya i impulsat per la Direcció General d'Afers Religiosos. Aquest guardó reconeixia la tasca del cardenal Martini i la seva contribució al diàleg entre persones de diferents creences, i la seva defensa dels drets humans i dels valors del món contemporani. El jurat del premi va considerar que el cardenal Martini «va assumir una postura oberta, dialogant, respectuosa i compromesa en un món plural» i va valorar «les seves propostes d'enteniment i la promoció d'una societat integrada, integradora i afavoridora d'una bona convivència».

Per motius de salut, el cardenal Martini no va poder recollir el premi en persona, però va enviar unes paraules d'agraïment: «Les circumstàncies de la vida han fet que em trobés en un lloc de pont entre la comunitat eclesial i la societat laica. (...) Tenir la responsabilitat de la diòcesi de Milà em va fer prendre consciència

que ser bisbe no m'eximia de ser ciutadà, sinó tot el contrari: la meua manera de ser ciutadà havia de ser com a bisbe. Però no per defensar els interessos de la meua comunitat privada, sinó per vetllar pels interessos de tothom, a partir de la plataforma que tenia al meu abast.»

Deia el purpurat que «al llarg de tots aquests anys he après a dialogar. (...) Sempre hi ha alguna cosa que aprendre en la postura del qui creiem el nostre adversari. He dialogat amb els interlocutors més diversos, tot creient en el do que compartim tots com a humans: la capacitat de raonar i expressar les nostres creences o conviccions. (...) Dialogar suposa anar a trobar l'altre en el mateix pla que l'altre s'hi troba. Llavors s'obren espais de comprensió engendrats pel mateix acte del diàleg.»

El cardenal Carlo Maria Martini també va rebre el Premi Príncep d'Astúries de les Ciències Socials, l'any 2000.

El jesuïta que hauria pogut ser Papa

Jaume Aymar
Director

«Sento la mort com una meta bastant propera que em permet comprendre que molts projectes concrets no es podran dur a terme. Aquesta circumstància em dona un sentit de saviesa i de moderació a l'hora d'elaborar els programes de futur. Personalment voldria passar el darrer període de la meua vida a Jerusalem i ser enterrat en aquesta ciutat, per poder esperar allà el moment de la resurrecció», així s'expressava fa uns anys el cardenal Carlo Maria Martini, (V. Gómez - J. M. Benítez, *31 jesuïtes es confessen*, Imago mundi, 2003), arquebisbe emèrit de Milà, que acaba de morir als 85 anys, a Gallarate (Verese, Itàlia) víctima del Parkinson que patia des de feia 16

anys, refusant lúcidament tot allò que podia portar a allargar-li artificialment la vida, i lluny de la Ciutat Santa de Jerusalem que va haver de deixar per consell mèdic.

Nascut a Orbassano, prop de Torí, el 1927, va ingressar a la Companyia de Jesús el 1944, i el 1952 fou ordenat prevere. Llicenciat en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma, el 1962 va iniciar la seva activitat docent al Pontifici Institut Bíblic, del qual fou rector fins al seu nomenament per Pau VI com a rector magnífic. El 1979 Joan Pau II li va confiar la seva episcopal de Milà: «Sóc bisbe de l'Església catòlica. Sento que el servei episcopal és el que caracteritza tota la meua vida.

Visc aquest servei reconeixent-me en la tradició espiritual de la Companyia de Jesús a la qual pertanyo. La meua tercera característica procedeix dels estudis bíblics, els quals vaig començar a cultivar molt de temps abans de ser bisbe.» Els Exercicis Espirituals de sant Ignasi estaven en les arrels del discerniment espiritual continu que li demanava el govern de la immensa diòcesi de Milà, la seva episcopal més gran d'Europa i una de les majors del món, marcada per la modernitat i la postmodernitat.

No va témer dialogar amb la increença. N'és una mostra el seu llibre *En què creuen els qui no creuen* (1996), epistolari creuat amb el semiòleg Um-

berto Eco, que es podria considerar una anticipació de l'Atri dels gentils. En el consistori del 2 de febrer del 1983 fou creat cardenal. Pel seu extraordinari prestigi intel·lectual unit a la seva sensibilitat pastoral i a la seva àmplia visió, fou sovint considerat papable.

El 1999 va demanar davant del Sínode de Bisbes Europeus la convocatòria d'un nou concili per concloure les reformes aparcades pel Vaticà II. Posteriorment va publicar a Alemanya el llibre *Col·loquis nocturns a Jerusalem* a mode de testament espiritual. Amic personal de Benet XVI —i abans de Joan Pau II—, el Sant Pare va destacar sempre la seva admiració intel·lectual envers Martini i el va rebre en audiència a Milà el mes de juny passat. El cardenal anava en cadira de rodes i necessitava un aparell electrònic per fer-se sentir. «Sense la mort no podríem lliurar-nos a Déu—deia—, mantindríem obertes sortides de seguretat. Però no: cal lliurar la pròpia esperança en Déu i creure-hi.» Així ho ha fet. Que reposi en pau.

«Els Exercicis Espirituals de sant Ignasi estaven en les arrels del discerniment espiritual continu que li demanava el govern de la immensa diòcesi de Milà»

Figura insigne de l'Església

Joan Maria Vernet
Salesià des de Jerusalem

Carlo Maria Martini, cardenal emèrit de Milà, ha estat una de les figures senyeres de l'Església catòlica els darrers 50 anys. Era una figura insigne en tots els camps eclesials, des de l'estudi a la càtedra, des del ministeri episcopal fins al camp de la difusió de la paraula de Déu; de la predicació i publicació d'innombrables llibres, d'iniciatives ecumèniques a projectes per a la promoció de la fe arreu del món. El cardenal Martini havia rebut una sèrie de títols i d'investidures honorífiques que palesaven la seva vàlua com a home de ciència, com a teòleg i com a pastor de l'Església. Una d'aquestes investidures com a doctor *honoris causa* li va donar la mateixa Universitat Hebrea de Jerusalem.

Figura molt coneguda, amb la nota distintiva d'haver estat un dels cardenals

«papables» a la mort de Joan Pau II, era un home d'una vastíssima cultura, d'una profunda influència en el món catòlic, en el món dels joves i en el món fronterer dels no creients i dels agnòstics. La seva presència palesava ja una personalitat rica i polivalent: alt, equilibrat, de veu clara i harmoniosa, dominava onze llengües i era capaç de diàleg amb tota mena de persones i de corrents ideològics, segur del que pensava i del que deia.

Jo vaig tenir la sort de tenir-lo com a professor a Roma, mentre estudiava al Pontifici Institut Bíblic. Era professor de crítica textual del Nou Testament i

el considerava un dels professors més ben preparats, que més estimava i posava la matèria que ensenyava.

Joan Pau II el va nomenar, directament des de l'ensenyament, cardenal-arquebisbe de Milà el 1979. Aquest salt de qualitat va fer pensar a molts que la seva elecció no seria una de les més encertades, perquè li faltava experiència pastoral, indispensable per a un bisbe. Però el temps va confirmar la iniciativa del Papa polonès, tot mostrant, no solament la seva talla d'home profund en la seva doctrina, sinó també un home zelant en el seu ministeri episcopal, posant a

disposició de la seva diòcesi i de tota l'Església, els tresors de la seva ciència bíblica, de la seva teologia, de la seva interioritat, de la seva activitat incansable i de la seva obertura en el si de l'Església.

Martini va girar el món catòlic, invitat per moltes conferències episcopals i centres d'estudis. Era sempre escoltat i admirat, encara que no li faltessin certes crítiques i tingués alguns enemics, precisament perquè el consideraven massa avançat i a vegades no sempre fidel, segons ells, a la precisa línia doctrinal de Joan Pau II i de Benet XVI, per massa obertura en alguns punts. Profund i interior, el seu desig era de viure els darrers anys a Jerusalem i ser enterrat allà. Però el va sorprendre el mal del Parkinson i va haver de tornar a Itàlia. La seva memòria es conservarà sempre a la diòcesi de Milà com a digne successor de sant Ambrós, de sant Carles Borromeu, del beat cardenal Shuster i del cardenal Montini, esdevingut Pau VI, tots ells pastors eminents de la gran diòcesi llombarda. I serà recordat també en tota l'Església catòlica com una de les figures de més pes específic en els nostres temps.

«La seva presència palesava ja una personalitat rica i polivalent: alt, equilibrat, de veu clara i harmoniosa, dominava onze llengües i era capaç de diàleg amb tota mena de persones i de corrents ideològics, segur del que pensava i del que deia»

La Veritat no es negocia, afirma Benet XVI

El Papa dedica una catequesi a sant Joan Baptista

ACI
Castelgandolfo

El Papa va explicar que el martiri de sant Joan Baptista ensenya als cristians d'avui que la Veritat no es negocia i que seguir Crist exigeix el «martiri» de la fidelitat quotidiana. El Bisbe de Roma va dedicar una intensa reflexió sobre la vida de sant Joan Baptista, el precursor de Jesús, en la seva catequesi de l'audiència general celebrada el dimecres 29 d'agost a Castelgandolfo davant de milers de fidels.

Benet XVI va explicar que «celebrar el martiri de sant Joan Baptista ens recorda també a nosaltres, cristians del nostre temps, que no es pot descendir a negociar amb l'amor a Crist, a la seva Paraula, a la Veritat. La Veritat és veritat i no hi ha tripijocs». La vida cristiana, va continuar el Papa, «exigeix, per dir-ho d'alguna manera, el "martiri" de la fidelitat quotidiana a l'Evangelí, és a dir, el valor de deixar que Crist creixi en nosaltres i que sigui Ell qui orienti el nostre pensament i les nostres accions».

El Papa va precisar que tot això és possible només si «en la nostra vida la relació amb Déu és sòlida. La pregària no és temps perdut, no és robar espai a les activitats, fins i tot a les apostòliques, sinó que és exactament el contrari». «Només si som capaços d'una vida de pregària fidel, constant i confiada, serà el mateix Déu qui ens donarà la capacitat i la força per viure de manera feliç i serena, per superar les dificultats i testimoniar-ho amb valor.»

La invitació del Baptista, va dir el Pontífex, «és la de preparar el camí per acollir el Senyor, aplanant les sendes i anivellant els camins de la pròpia vida, a través d'una conversió radical

de cor». Sant Joan, va prosseguir el Papa, «no es limita a predicar la penitència, sinó que, reconeixent Jesús com a "Anyell de Déu", que va venir a treure el pecat del món, té la profunda humilitat d'indicar Jesús com a veritable enviat de Déu, posant-se a un costat, perquè Ell pugui créixer, ser escoltat i seguit». «Com a darrer acte, el Baptista testimonia amb la sang la fidelitat als manaments de Déu, sense defallir ni fer marxa enrere, acomplint fins al fons la seva missió.» Benet XVI va ressaltar que «precisament per amor a la veritat no va pactar ni va tenir por de dirigir paraules fortes als que havien perdut el camí de Déu».

Sobre l'origen de la «fortalesa en la passió de sant Joan en la seva resistència contra els poderosos», el Bisbe de Roma va dir que aquesta neix de «la seva relació amb Déu, de la pregària, que és el fil conductor de tota la seva existència». Joan és el do diví que els seus pares, Zacaries i Isabel, havien invocat durant molt de temps, un gran do, humanament inesperat, perquè tots dos eren d'edat avançada i Isabel era estèril, «però res no és impossible per a Déu».

El Pontífex va ressaltar que «l'anunci d'aquest naixement es produeix precisament al lloc de la pregària, al temple de Jerusalem, s'esdevé quan a Zacaries li toca el gran privilegi d'entrar al lloc més sagrat del temple per fer l'ofrena de l'encens al Senyor». «També el naixement del Baptista està marcat per la pregària: el cant d'alegria, de lloança i d'agraïment que Zacaries eleva al Senyor i que resem cada matí als laudes, el Benedictus, exalta l'acció de Déu en

«Joan Baptista no és només home de pregària, de contacte permanent amb Déu, sinó també una guia vers aquesta relació amb Déu»

la història i indica profèticament la missió del fill Joan: precedir el Fill de Déu fet carn per preparar-li els camins.»

El Papa va posar en relleu també que «tota l'existència del Precursor

de Jesús està alimentada per la relació amb Déu, en particular, el període transcorregut en regions desertes, que són lloc de la temptació, però també indret on l'home sent la pròpia pobresa perquè està mancat dels suports i les seguretats materials, i comprèn que l'únic punt de referència sòlid és Déu mateix». Però Joan Baptista no és només home de pregària, de contacte permanent amb Déu, sinó també una guia vers aquesta relació amb Déu. L'evangelista Lluc, referint l'oració que Jesús ensenya als deixebles, el Pare nostre, destaca que la petició és formulada amb aquestes paraules: «Senyor, ensenya'ns a pregar, com els va ensenyar Joan als deixebles».

Per concloure, el Papa va demanar que «sant Joan Baptista intercedeixi per nosaltres, per tal que sapiguem conservar sempre la primacia de Déu a la nostra vida».

La Llei de Déu, guia per a la vida

Zenit / Castelgandolfo

En l'àngelus del diumenge 2 de setembre, el Papa va parlar sobre la Llei de Déu. Per a Benet XVI, la Llei de Déu troba el ple acompliment en l'amor: «La Llei de Déu és la seva paraula que guia l'home en el camí de la vida, l'allibera de l'esclavatge de l'egoisme i l'introdueix en la "terra" de la veritable llibertat i de la vida.»

Per això, va afirmar el Pontífex, «en la Bíblia la Llei no és vista com un pes, com una limitació que oprimeix, sinó com el do més preuat del Senyor, el testimoni del seu amor patern, de la seva voluntat d'estar a prop del seu poble, de ser el seu aliat i escriure amb ell una història d'amor».

Una història d'amor entre Déu i el seu poble que té els seus moments de dubte: «Quan el poble s'estableix a la terra, i és el custodi de la Llei, se sent temptat de posar la seva seguretat i la seva felicitat en alguna cosa que ja no és la paraula del Senyor: en els bens, en el poder, en altres "deus" que en realitat són vans, són ídols.»

Quan la Llei de Déu esdevé només un revestiment i no una regla de vida, va dir el Papa, «la religió perd el significat veritable que és viure en l'escolta de Déu per fer la seva voluntat». Una voluntat «que és la veritat del nostre ésser».

Benet XVI va comentar la carta de l'apòstol sant Jaume en què «adverteix contra el perill d'una falsa religiositat».

S'esperen més de 250.000 fidels en l'eucaristia del Papa al Líban

Gaudium Press / Beirut

Enmig de l'ambient de tensió i els recents actes de violència al nord del país, les autoritats del Líban i el comitè organitzador del viatge del Papa avancen en la preparació de la visita de Benet XVI. L'Eucaristia pública, que serà presidida pel Pontífex a Beirut al final de la visita el 16 de setembre, reunirà, segons dades oficials, més de 250.000 persones. L'Eucaristia, així com la resta de la visita, serà retransmesa per la cadena de televisió libanesa Tele-Lumiere.

La resta d'actes de la visita apostòlica comptaran amb un nombre reduït d'assistents. La basílica de Sant Pau, on el Papa signarà l'exhortació apostòlica *Ecclesia in Medio Oriente* el dia 14, només té capacitat per a unes 450 persones, i se n'espera un nombre similar en la reunió del dia 15 al Palau Presidencial.

Benet XVI es desplaçarà en el papamòbil, que ja és al Líban, i es projecten alguns recorreguts en helicòpter. Durant la visita, el Papa s'hostatjarà a la nunciatura apostòlica a Harissa, on es troba el santuari de Nostra Senyora del Líban, a 20 km de la capital.

Programació 2012

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

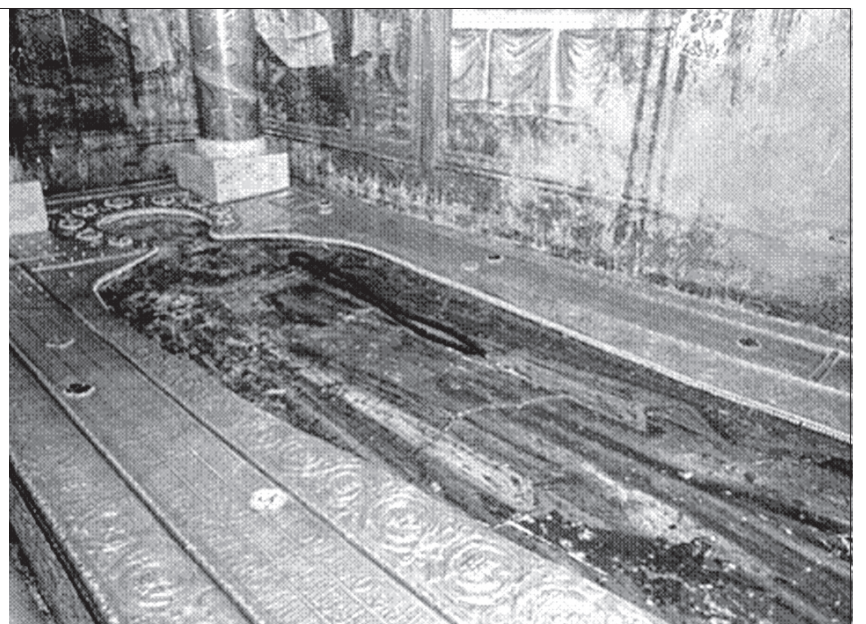
Del 30 novembre al 7 de desembre

Expedicions culturals

GEÒRGIA Terra cristiana al Caucas

De l'11 al 17 d'octubre

Celebracions religioses a
Mtsakheta

SRI LANKA: De l'1 al 9 de novembre

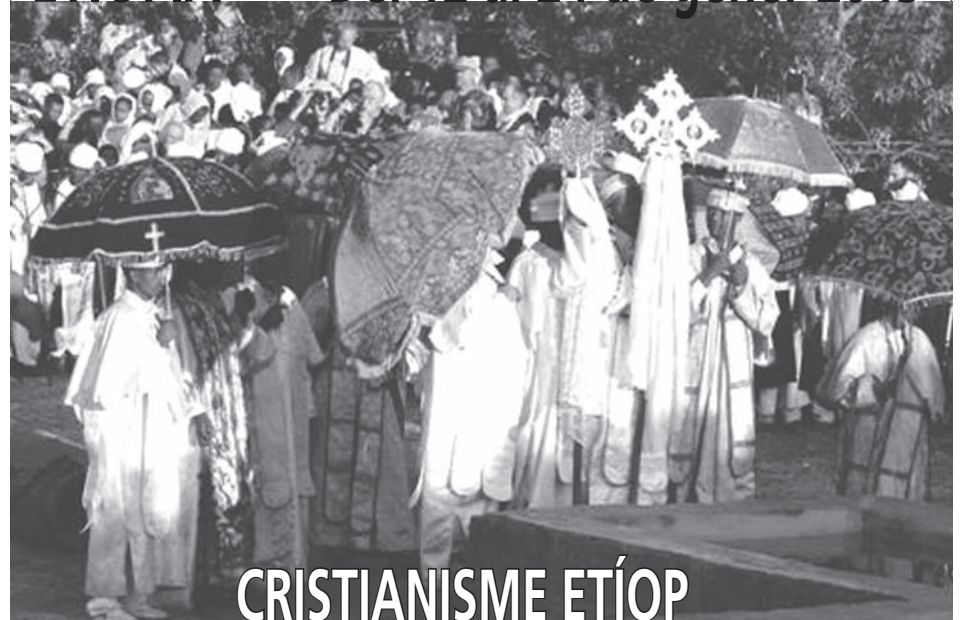
l'esperit de l'antiga Ceilan

La ruta colonial de les
espècies al cor de l'Índic

L'actual **SRI LANKA** és l'antiga **CEILAN**, una illa al sud del continent indi que ens ofereix l'oportunitat d'endinsar-nos en una magnífica ruta a través de plantacions d'espècies, parcs nacionals on gaudirem d'un safari entre elefants, meravellosos paisatges de muntanya entre plantacions de te, les antigues capitals del regnes singalesos, etc. Tot envoltat d'un dels paisatges més impressionants d'Àsia on la selva més verda i una atractiva costa tropical són la llar d'un poble amable i hospitalari on actualment regna la pau i l'harmonia entre cristians, budistes, hindús i musulmans.

ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2013

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a
la Jerusalem africana-LALIBELA

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Síria

Saquejat l'arquebisbat grecocatòlic d'Alep

El nunci apostòlic a Damasc assegura que no hi ha persecució religiosa contra els cristians

Zenit
Alep

L'arquebisbat grecocatòlic d'Alep ha estat envaït i saquejat, com a conseqüència d'enfrontaments entre el grup rebel i les tropes del govern. Segons informa l'agència Fides, l'arquebisbe metropolità grecocatòlic d'Alep, Mons. Jean-Clément Jeanbart, amb el vicari i uns quants sacerdots, van sortir a temps per refugiar-se al convent dels franciscans d'aquesta ciutat. Des d'aquí es va poder organitzar el trasllat de l'arquebisbe fins al Líban on es troba actualment.

Segons ha estat confirmat a l'agència vaticana pel pare franciscà George Abu Khazen, provicari apostòlic de la comunitat catòlica llatina, «l'arquebisbe Jeanbart ha expressat una gran preocupació i consternació per l'incident, i ha repetit una sola paraula: per què?». El pare Abu Khazen ha explicat que també han sofert danys l'arquebisbat catòlic maronita i el museu cristià bizantí Maarrat Nahman.

Un altre membre de la jerarquia local ha advertit a l'agència Fides que «les intervencions, ben organitzades, dels jihadistes miren de fomentar l'odi i els conflictes sectaris. Hi ha un nombre cada cop més gran de milícies islamistes *wahabis* i salafistes, procedents de Txetxènia, el Pakistan, el Líban, l'Afganistan, Tunísia, Aràbia, Líbia. Aquests grups tenen com a únic propòsit portar caos, destrucció, atro-

«A Síria s'està jugant amb foc, en un conflicte complex, amb molts components delicats»

citats i paralitzar la vida social».

Per part seva, el nunci apostòlic a Damasc, l'arquebisbe Mario Zenari, no és optimista sobre la situació a Síria, on no es veu per enlloc aquella primavera promesa. Al contrari, el seu diagnòstic és que el país, amb la guerra civil en què està ficat, «va descendint cap a

un infern». En declaracions a l'agència Asia News, el representant del Papa ha comentat el que el preocupa: «En un primer moment, la comunitat internacional havia vist els disturbis a Síria com un capítol més de la primavera àrab, semblant al que va passar a Tunísia, Egipte o Líbia. A Síria s'està

jugant amb foc, en un conflicte complex, amb molts components delicats. I existeix el temor que les conseqüències siguin tràgiques i inimaginables.»

Això no obstant, el nunci assegura que els cristians reben un tracte especial per part dels actors en conflicte, que en identificar-los els permeten prosseguir la migració cap a indrets més segurs, on s'uneixen amb els gairebé 200.000 refugiats que, segons xifres de l'ONU, han estat acollits per països veïns com Turquia, el Líban, Jordània i l'Iraq. Per aquesta raó el nunci Zenari demana a la comunitat internacional que no faci una mirada «occidental» al conflicte, com si es tractés d'una persecució religiosa contra l'Església. A pesar de tot, diposita la seva confiança en el fet que «la història estigui sempre en mans de Déu».

D'altra banda, la Conferència de Bisbes Llatins de les Regions Àrabs ha enviat una carta a Mons. Giuseppe Nazzaro, o.f.m., vicari apostòlic d'Alep. Hi condemnen «enèrgicament l'escalada de violència Síria. (...) Manifestem la nostra proximitat i solidaritat. (...) La situació precària és causa de patiment i preocupació per a nosaltres». La missiva assenyalava que «assegurem al clergat i als fidels que estan en unió a través d'oracions d'intercessió, perquè el Senyor il·lumini la ment i obri el cor de la comunitat internacional per trobar el camí del diàleg entre el govern de Síria i l'oposició a Damasc».

Laos

Detingut un líder cristià

Fides / Muang Pakxan

La policia laosiana ha arrestat el líder cristià Bountheung del poble de Nongpong, al districte de Khamkerd, a la província de Borikhamxai (Laos central). El càrrec és «haver convertit 300 laosians a la fe cristiana». La detenció es va dur a terme després que en dues ocasions, en el mes d'agost, el líder fos citat i interrogat per les autoritats provincials. Les preguntes es van centrar en la fe i la conversió al cristianisme de prop de 300 laosians, el mes de maig passat. Els 300 fidels, tots del poble de Nongpong, després d'haver vist i conegut l'home que durant més de 10 anys practica la fe cristiana, han decidit adherir-s'hi lliurement. Això ha alarmat les autoritats locals. L'ordre d'arrest inclou també l'expulsió de Bountheung del poblat i insta els 300 residents de Nongpong a renunciar a la seva fe cristiana a canvi del dret a continuar vivint al poble.

Segons l'ONG Human Rights Watch for Laos Religious Freedom, aquesta ordre viola un dret de la ciutadania, ja que Bountheung viu i treballa al poble, i està degudament registrat, igual que els altres 300, com a «resident permanent». Així ma-

teix, afegeix l'ONG, la mesura viola el dret a afiliar-se a qualsevol religió lliurement, dret garantit per la Constitució de Laos.

En un altre poblat, Nahoukou, a uns 40 km de la ciutat de Savannakhet, a la mateixa província, les autoritats locals han interrogat Tongkoun Keohavong, líder laic de la comunitat cristiana del poble, i li han demanat explicacions sobre les raons del creixement del cristianisme al poble. Tongkoun ha dit que, des del febrer del 2012, més de 30 veïns, exercint el seu dret a la llibertat religiosa, han abraçat la fe cristiana i s'han convertit en part de la comunitat. Les autoritats els han ordenat, a ell i altres creients, que renunciïn a la seva fe i interrompin les reunions de culte, perquè contràriament els podrien expulsar del poble.

L'ONG Christian Solidarity Worldwide denuncia que a la província de Luang Namtha hi ha hagut pel cap baix 15 casos en què els creients han patit abusos a la seva llibertat religiosa per part de les autoritats, que generalment consideren com a religions acceptables només el budisme, el brahmanisme i l'animisme, mentre que el cristianisme es considera una «religió estrangera».

Pakistan

Adolescent cristiana violada i assassinada al Panjab

Fides / Lahore

Una adolescent cristiana, Muqadas Kainat, ha estat violada per cinc homes i assassinada brutalment als voltants de la ciutat de Sahiwal, al Panjab. Es tracta d'un nou episodi de violència, que crida l'atenció sobre la llarga cua d'abusos patits per nens i joves cristians al Pakistan.

Muqadas Kainat, de 15 anys, era filla de Rafique Masih, un obrer cristià humil, empleat en un dels múltiples forns per a la fabricació de maons de fang escampats per les planures del Panjab. A la fàbrica Rafique Masih treballa amb la seva dona i set fills, entre ells la més jove, Muqadas.

El 14 d'agost la noia va sortir de casa i no va tornar-hi. A pesar de la recerca dels membres de la família, no la van trobar. El 15 d'agost un treballador de la fàbrica va dir que havia rebut una trucada anònima en què li van dir que la nena estava en un camp proper. Un cop avisada la policia, la investigació va conduir al descobriment del cadàver de Muqadas Kainat. L'autòpsia ha determinat que la nena va ser violada múltiples vegades, per almenys cinc homes, i després estrangulada.

S'ha presentat denúncia contra els desconeguts, però «encara no s'ha arrestat cap culpable», ha explicat el pastor i advocat Mushtaq Gill, president de l'ONG cristiana Legal Evangelical Association Development, que està proporcionant assistència jurídica a la família. La por de la comunitat cristiana local, commocionada pels fets, és que el crim quedi impune.

Brasil

Obert el termini d'inscripcions per a la JMJ Rio 2013

El Brasil espera els joves amb «els braços oberts»

ACI
Rio de Janeiro

El dimarts 28 d'agost es van obrir les inscripcions per a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) Rio 2013. Per ajudar en aquest procés, que ha de realitzar-se exclusivament en línia a través de la pàgina web www.rio2013.com, els organitzadors han elaborat un Manual del Pelegrí, amb la informació bàsica per a les inscripcions i amb una selecció de preguntes freqüents.

La germana Maria Shaiane, directora del Sector d'Inscripcions de la JMJ Rio 2013, ha explicat que «en el mo-

ment de la inscripció el grup de pelegrins podrà optar per un dels diversos paquets oferts. Així podrem acollir els joves en les seves necessitats. La inscripció significa una pre-reserva, ja que és el pagament del paquet el que en constitueix la confirmació».

Els grups que s'inscriguin podran ser de fins a un màxim de 50 persones, inclosos els responsables. Els grups més grans hauran de subdividir-se en subgrups que podran estar vinculats entre ells a través d'un grup principal.

Segons la germana Shaiane, la formació de grups de pelegrins reforça un dels principals fruits de la JMJ: la unió.

«Aquest és un dels valors de la Jornada Mundial de la Joventut», subratlla la religiosa. En aquest sentit, el primer missatge de la JMJ per divulgar les inscripcions és precisament aquest: «La unió forma part de la teva vida. Vine a Rio de Janeiro. Uneix-te a milions de joves de tot arreu rumb a la JMJ Rio 2013.»

Falta menys d'un any per a aquest gran esdeveniment que unirà el papa Benet XVI amb els joves. Així, l'arquebisbe de Rio de Janeiro, Mons. Orani João Tempesta, ha recordat que «estem esperant tots els joves amb el cor obert, amb els braços oberts, com el Crist Redemptor, per a la Jornada Mundial de la Joventut».

El prelat ha assenyalat que les tasques de preparació estan sent molt intenses i que esperen dur l'anunci de l'Evangelí al màxim de joves possible. Per això, ha animat a tothom a unir-se i «a pregar tots junts a Déu, amb la finalitat que els joves puguin ser els qui anunciïn un nou món a la ciutat de Rio».

També el Papa ha indicat que la JMJ «serà una ocasió preciosa per a molts joves d'experimentar l'alegria i la bellesa de pertànyer a l'Església i de viure la fe».

Per al coordinador del programa en portuguès de Ràdio Vaticana, Silvonei

Protz, l'Església al Brasil serà realment viva perquè «els joves veuen que no pertanyen solament a la seva parròquia, sinó a una Església que va més enllà i que al centre hi ha la persona de Crist. Crec que aquest despertar de la fe i del paper dels joves en la nostra Església donarà fruits nous també després de la JMJ».

Jornada Mundial de la Joventud

De 23 a 28 de julio de 2013

Rio de Janeiro . Brasil

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- Amèrica i Àfrica: 237,86 €   Missioner   Edició en català
 Àsia i Oceania: 315,81 €   Missionera   Edició en castellà
 Adjunto xec nominatiu   Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat   Oficina   DC   Compte   Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □   □ □ □ □   □ □   □ □ □ □ □ □ □ □ □ □   □ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Veneçuela

Dolor dels bisbes per l'explosió de la refinera d'Amuay

Fides / Caracas

La presidència de la Conferència Episcopal Veneçolana ha expressat el «dolor profund» de tot l'episcopat pels tràgics esdeveniments que van tenir lloc la matinada del dissabte 25 d'agost a la refinera d'Amuay, «esdeveniments que aboquen al dolor i el dol tot el poble veneçolà, i en particular, els habitants de l'estat de Falcón», ubicat a la part nord-oest del país. La gran explosió, a la qual va seguir un incendi, es va produir després d'una fuga de gas en una de les refineries més grans del món i ha causat 41 morts (entre ells tres nens) segons l'últim balanç i desenes de ferits, alguns en situació crítica a causa de les greus cremades patides.

Un comunicat del govern indica que

la majoria de les víctimes eren membres de la Guàrdia Nacional i familiars seus, que es trobaven en els edificis del Destacament 44, que és responsable de la protecció de la refinera.

«Com a pastors de l'Església», llegim en el comunicat, «volem transmetre les nostres paraules de consol i solidaritat cristiana a tots els afectats per aquest lamentable succés. Que la fe en Jesucrist, Senyor de la vida, metge de les ànimes i els cossos, us sostingui en el dolor i us concedeixi la pau que només Ell pot oferir. Estem segurs que l'oració i l'afecte de tots els catòlics de Veneçuela us acompanyaran en aquests moments». El comunicat conclou amb l'esperança que «el Senyor concedeixi que moments dolorosos com aquest ajudin a créixer en la comunió i en l'esperit de col·laboració tots els veneçolans».

Colòmbia

L'episcopat dóna suport a les converses de pau del govern

Els bisbes emeten el comunicat «Benaurets els qui treballen per la pau»

Rosa María Jané Chueca
Bogotà

«Amb alegria i esperança.» Així han rebut els bisbes colombians l'anunci del president del país, Juan Manuel Santos, que el govern està mantenint «converses exploratòries» amb les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC) per buscar el final del conflicte. Igualment, el president Santos ha obert la porta perquè l'Exèrcit d'Alliberament Nacional (EAN) s'adhereixi també a aquestes converses.

El president de la Conferència Episcopal Colombiana i l'arquebisbe de Bogotà, Mons. Rubén Salazar, en nom de tot l'episcopat, ha emès un comunicat titulat *Benaurets els que treballen per la pau*, on expressa que «el diàleg és l'únic camí possible per obtenir la pau. (...) Brindem el nostre decidit suport a aquesta iniciativa governamental».

Mons. Salazar assenyalava, davant del mitjà de comunicació, que «nosaltres sempre hem estat disposats a participar activament en tot el que condueixi a la pau. L'Església sempre ha estat present quan s'ha tractat de facilitar l'inici de converses de pau, l'inici de processos de pau». Per això, expressava amb contundència: «Una vegada més volem dir que estem preparats, encara que la nostra tasca no és la de ser mediadors o negociadors, sinó fonamentalment crear un ambient propici a la pau al país i facilitar els acostaments i els diàlegs.»

Els bisbes, deia Mons. Salazar, «volem refermar la nostra disponibilitat de contribuir a la recerca de la pau, afavorint un clima de perdó i reconciliació entre tots els colombians i facilitant la trobada i l'entesa entre el Govern, la societat civil i els diversos actors del conflicte armat». Segons el president de la Conferència Episcopal Colombiana, «si al país continuen les accions violentes dels terroristes de la guerrilla, si al país continua el segrest, si al país continua tot allò a què estem acostumats a anomenar "el conflicte armat", indubtablement això no facilitarà unes negociacions ni el final del conflicte».

Dirigint-se directament a les FARC, a l'EAN i a qualsevol grup insurgent, Mons. Salazar els convidava «a mostrar de veritat la seva voluntat de pau, que de debò siguin sincers i honestos i comencin un veritable procés que, com va dir el president Santos, ha de conduir al cessament del conflicte, no a prolongar-lo».

Un aspecte que subratllava l'arquebisbe de Bogotà és que la pau és cosa de tots: «Convidem els nostres fidels i el poble de Colòmbia a fer pròpia la causa de la pau, aportant cadascú des de la seva condició els elements requerits per a la construcció d'un estat de dret que permeti la convivència en la justícia, la solidaritat i la fraternitat.»

Mons. Salazar va llegir el comunicat en nom de tot l'episcopat.

«El compromís fonamental que hem de tenir com a colombians és aconseguir construir aquesta societat que tots anhelem i necessitem per poder viure realment en pau»

En aquest sentit, afirmava que «és summament important que cadascun de nosaltres, allí on estiguem, fem la nostra aportació a la pau; perquè la pau no únicament es construeix amb un procés de diàleg, sinó sobretot fent que l'Estat sigui veritablement fort, que estigui present arreu del país, que la llei es compleixi, que hi hagi justícia, que hi hagi la possibilitat que cada persona accedeixi als seus drets i compleixi amb els seus deures. Es tracta de crear un veritable Estat, una veritable nació on tots siguem inclosos, on no hi hagi marginats, exclosos, persones víctimes de la violència, de la injustícia...».

Per a Mons. Salazar, «hem de deixar de banda tot allò que ens pot diferenciar o enfrontar des del punt de vista ideològic o polític. Es tracta d'aconseguir que Colòmbia construeixi la pau posant fi al conflicte armat. Es tracta de construir una societat justa, veritablement solidària i fraterna, perquè la pau no és la simple absència de conflicte armat, de guerra; la pau és fruit de la justícia, de la solidaritat, de la convivència solidària i fraterna. El compromís fonamental que hem de tenir com a colombians és aconseguir construir aquesta societat que tots anhelem i necessitem per poder viure realment en pau».

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriuiu-vos-hi per 124,80 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

- Edició en català
 Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- Únic pagament de 124,80€ per any
 Xec nominatiu que adjunto
 Dos pagaments semestral de 62,40€
 Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat   Oficina   DC   Compte   Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □   □ □ □ □   □ □   □ □ □ □ □ □ □ □   □ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Punt de vista

Valentí Miserachs
Prevere

«Nova et vetera...»

Havent d'escriure unes ratlles en l'ocasió de la imminent Diada Nacional de Catalunya, i que estiguin en consonància amb el particular esperit que enguany la inspirarà, després d'haver repassat diversos articles, pròlegs i homilies que en el decurs dels anys han anat mesurant el termòmetre de la catalanitat, em quedo amb el treball més antic, o sigui la tesina que vaig elaborar per a la llicència en Teologia a la Universitat Gregoriana, que tenia per títol *El problema català a la llum de la doctrina pontificia*. No oblidem la data d'aquest treball: 1967! Tothom sap quina era la situació a l'Estat espanyol en aquells anys. No deixo de sorprendre'm jo mateix de com les idees d'aleshores s'han vist il·luminades pel successiu magisteri de l'Església, sobretot per Joan Pau II, que ha fet que siguin normals conceptes i principis que en aquella època reculada podien semblar agosarats. La tesina està escrita en italià; en faré una versió tan fidel com sigui possible al català bo i espigolant-ne alguns paràgrafs:

«L'existència d'una realitat nacional catalana no és prou coneguda ni reconeguda, i els temps no són encara prou madurs perquè es pugui imposar. I com podrien ser madurs si les circumstàncies, des de fa massa anys, no en permeten de cap manera la maduració? Per a molts parlar de "nacionalitat catalana" ve a ser com un atemptat contra un dogma incontestable: la unitat hispànica (llegiu "uniformisme castellà"). Els catalans, però, bo i reivindicant el dret a una vida nacional per al propi país, no fan res més que ser fidels a l'ordre natural. I tots estarien prou ben disposats, en el cas que

els altres hi estiguin d'acord, a col·laborar amb les restants nacionalitats hispàniques, amb esperit de germanor, seguint així la tendència més genuïna de la nostra política tradicional» (resonància cardoniana!).

«En canvi, la política d'unificació, contrària a la tradició, és un ferment de dissolució per als pobles hispànics, puix que, manllevant les paraules de Pius XII (discurs *Ecce ego*, 1955): "La vida nacional només va començar a ser un principi de dissolució de la comunitat dels pobles a mesura que s'anava utilitzant com a mitjà per a fins polítics, o sigui, quan l'Estat dominador i centralitzador va fer de la nacionalitat la base de la seva expansió. Heus ací l'Estat nacionalista, germen de rivalitats i font de discòrdies."» (Què pot impedir d'aplicar analògicament les paraules de Pius XII al nostre cas?)

«El mateix Pontífex reconeix com un signe dels nostres temps

l'aspiració dels pobles a autogovernar-se i a alliberar-se així de qualsevol domini estranger. Diu efectivament Pius XII en un discurs als cardenals de l'any 1945: "Les nacions, sobretot les mitjanes i petites, reclamen que els sigui reconegut de ser amos del propi destí (...). Aquestes tenen el dret de no acceptar que se'ls imposi un nou sistema polític i cultural que la gran majoria de llurs ciutadans decididament rebutgen."»

I acabo amb una pregunta a la qual esperem que un dia o altre la història doni la resposta inútilment anhelada des de fa molt de temps: «Si aquestes afirmacions són vàlides fins i tot per als joves pobles del Tercer Món, per què no haurien de ser vàlides també per a un poble adult i ric d'història com és el poble català?»

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

L'influx en les decisions

Un periodista tracta de la persuasió. Un tema prou interessant. El diccionari defineix el verb persuadir: «Induir algú a creure o a fer alguna cosa.» Es tracta de convèncer els altres. I també de convèncer-se a si mateix.

El periodista parla de l'acte d'influir amb procediments intencionats. De la persuasió que no és casual, sinó intencionada, cercada. Es refereix als procediments lingüístics. La reflexió és volguda, per exemple, en tot el que és la «publicitat» (ràdio, televisió, cinema, premsa...). Sabem que hi ha oficines dedicades a la manera d'anunciar un producte de neteja, un banc, unes eleccions, un perfum, unes sabates... Molts dels anuncis arriben a bon port, és a dir, influeixen en les decisions humanes. Tenen, de vegades, una força tirànica. Som tan limitats!

El divulgador formatat afirma que hi ha «una gra-

dació de fenòmens que van de la decència a la indecència»: es procedeix dignament o no? La decència seria la racionalitat: convèncer els altres amb arguments, amb raons vertaderes. Això és un exercici de «convivència» civilitzada. Aquesta manera potser no és gaire corrent en les mateixes democràcies.

El filòsof Popper deia que «cal que els arguments combatin perquè no hagin de combatre les persones».

L'altra manera d'influir seria la indecent: la manipulació. «Manipular» és obrar sobre algú amb maneigs fraudulents, subrepticis; per exemple: manipular la informació. Entre aquests dos extrems, hi ha fenòmens intermedis (seducció, publicitat, propaganda...). Algú intenta transmetre a algú altre els seus coneixements, les seves opinions, els seus interessos. «Vivim en un camp de forces psicològiques que influeixen en nosaltres.»

Hem de tenir consciència de les tècniques que pretenen seduir-nos. Escriu el periodista: «Fins i tot hi ha especialistes en el so de les patates xips. Han de ser prou grans perquè s'hagin de mossegar, perquè el cruixit que fan quan es trenquen és un dels atractius que tenen. Amb el soroll que fa la porta d'un cotxe quan es tanca passa el mateix, ja que se sol prendre com a signe de la qualitat de la carrosseria.»

Tenint en compte que la intel·ligència humana és vulnerable, què podem fer? Ho explicarem en un altre article.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Una altra de les crisis

Abans d'aconseguir la capacitat d'expressar-se humanament i correctament, cal tenir una interioritat governada per la consciència enriquida pel coneixement racional i l'intuïtiu. Cal assenyalar-lo per ser conscients de les diferències que hi ha entre nosaltres i els animals. Ells són capaços fins i tot de crear estris fabrils. Però ens en distingim perquè som conscients que tenim consciència i perquè obrem amb llibertat limitada però autèntica.

En els éssers vivents superiors ja existeix el sexe. En el cas de l'home, després d'un progrés lent a través de la història, la sexualitat envaeix la totalitat de la persona, cos, esperit i ànima. Es parla del tabú del sexe. No seré jo qui el condemni, però també dic que s'ha volgut reduir la sexualitat a un mer instint i gaudi, i s'ha pretès eliminar-ne el misteri, el compromís i la vivència de la felicitat plena que comporta. En molts casos, s'ha reduït a un mer joc entre parelletes que es tenen certa confiança. Una cosa semblant al que es pot experimentar en una partida clandestina de pòquer. Per això repeteixo que, una de les desgràcies actuals, és la trivialització del sexe.

Il·luminats per la Revelació, afirmem que la sexualitat pertany a l'àmbit de la realitat matrimonial i que correspon exclusivament a aquesta.

Canvio de tema. Un altre aspecte de la crisi espiritual que patim és la banalització del matrimoni. Un procés molt comú actualment és formar parella, així, sense especificar què comporta i cap a on es dirigeix l'opció. Més tard o més d'hora, es plantegen viure junts i accedir o no al casament, d'acord amb condicionaments de tipus social o, fins i tot, econòmic. (Em refereixo a considerar què pensarà i dirà la família o les amistats, les possibilitats econòmiques de tenir pis, etc.) No hem d'ignorar que si s'escull casar-se, de vegades influeix el desig de satisfer la pròpia vanitat. Casar-se per l'Església o pel civil, sense plantejar-se ni tan sols què comporta l'elecció, és un error greu. La primera opció, és a dir, la boda religiosa, suposa la fe, implica sol·licitar un sagrament que enriqueix amb la seva gràcia la vida familiar i que exigeix un estil de vida cristià i uns criteris de fecunditat, fidelitat, respecte i igualtat de tots dos cònjuges, que siguin la norma de convivència. Certament, de vegades, són exigències gens fàcils, però no es pot ignorar que atorguen una felicitat immensa, submergits en l'esperança eterna. (Continuarà.)

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

El nostre món d'impaciència

Estem tan acostumats a la immediatesa, que les cartes han passat gairebé a ser un instrument obsolet de la comunicació. Tenim els correus, el Facebook, i tota la sèrie de mitjans per posar-nos en contacte amb les persones, en un moment determinat i rebre'n, un minut després, la resposta. Hom pot contemplar cada dia escenes com aquestes al metro, a l'autobús, al carrer, a la platja. Sempre estem a prop de les persones que estimem o d'aquelles amb les quals compartim negocis o qualsevol altra qüestió que faci necessari posar-nos en contacte, malgrat la separació física.

Però no tothom. La desigualtat arriba també a l'ús de la tècnica, que no està a l'abast dels més pobres als països subdesenvolupats o d'una part de les nostres societats que han perdut el do de la llibertat: els presoners.

Deixem de banda el tema de la justícia i de la delinqüència, que no ens pertoca a nosaltres judicar, almenys, no pas a mi. I contemplem un moment els homes i les dones que durant aquest estiu han estat entre reixes sense gaires mitjans per protegir-se de la calor que ens ha visitat aquest agost. Jo, que no deixo d'anar-hi en tot l'any, almenys un cop a la setmana, també he gaudit d'uns dies de descans i he deixat de veure'ls durant les meves vacances. El que no he volgut és deixar de comunicar-me amb ells.

I és aquí on el món de les impaciències, en el qual ens hem acostumat a viure, ha fet la seva presència. Als interns no els està permès tenir mòbil, ni tampoc poden rebre trucades telefòniques. Només són ells els que poden trucar i amb certes restriccions. Tampoc no poden fer servir internet ni les seves xarxes que farien més fàcil posar-se en contacte. L'únic mitjà de comunicació amb les presons és el de les cartes, malgrat que és tan obsolet que vaig haver d'esperar uns dies per aconseguir segells postals, al poble on m'estava.

Entre anada i tornada de les respostes, han passat les meves vacances. Però ha valgut la pena. Jo sé que per a ells és una alegria gran rebre cartes de l'exterior. Els envio allò que els pot fer feliços: acudits a qui li agraden, mots encreuats a un altre, mandales per pintar a un que són la seva dèria, frases de la Bíblia a qui sé que ho necessita, etc.

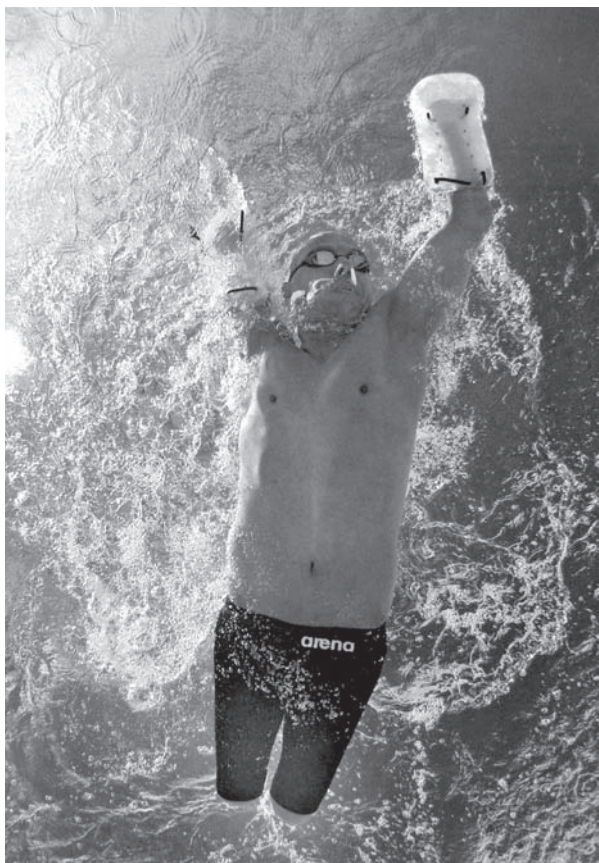
I jo també n'espero impacient les respostes, més que res, per saber com estan i que ens hem unit d'alguna manera, malgrat la distància. Les seves cartes són un autèntic consol i he de reconèixer que algunes em fan arrencar llàgrimes d'emoció. Jo he pogut gaudir d'uns dies de descans —crec que ho necessitava i ho he agraït— però ells i tants altres amics meus, no.

Em van consolar unes paraules de J. A. Pagola que parlen del descans: «Necessitem descansar, tot recordant que el sentit últim de la vida no s'esgota en l'esforç, el treball i la lluita... Escoltem les paraules del Senyor: "Veniu a mi tots els que esteu cansats i afeixugats i trobareu descans."»

I ara, tornem-hi!

Zoom

Eduard Brufau

Aquest diumenge 9 de setembre es clausuren els Jocs Paralímpics de Londres 2012. Hi hauran participat més de quatre mil atletes de 164 països d'arreu del món que, malgrat les discapacitats físiques, no han renunciat a la pràctica de l'esport ni a les competicions oficials. L'esforç i la perseverança són la clau d'aquests esportistes.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La Diada: avis o néts

Vivim moments d'atzucac. Les respostes que donem a la situació socioeconòmica i política que vivim, així com a la seva dimensió religiosa, marcaran clarament el futur. Com a ciutadans, la crisi econòmica, les retallades, el model d'estat, el rescat, el pacte fiscal, la independència... són desafiaments que requereixen grans decisions. Com a cristians, la fe i la nova evangelització en aquest context problemàtic, així com altres temes pendents, no exigeixen menor compromís.

En qualsevol d'aquestes decisions, hi pesen dues actituds, que es poden harmonitzar, però que sovint es contraposen. Com et sents més: nét dels teus avis o avi dels teus néts, fill dels teus pares o pare dels teus fills? En el primer cas, el que és important és el passat, les arrels, la tradició. Davant d'això se sacrifica tot. En el segon, el que és determinant és el futur, els horitzons, els nous reptes.

Ruptura amb tot l'anterior. El que seria ideal és viure-ho com una cursa de relleus. Rebem el testimoni de la generació anterior amb agraïment i, després de l'exercici

«Les respostes que donem a la situació socioeconòmica i política que vivim, així com a la seva dimensió religiosa, marcaran clarament el futur»

de la nostra responsabilitat pel temps que ens toca córrer, el passem a la generació següent amb la consciència del deure complert. Però no sempre és així. D'aquesta manera, ens allunyem de l'aquí i l'ara. L'11 de setembre d'aquest any 2012, els dos grans lemes seran el pacte fiscal i la independència. Uns, per qüestions geogràfiques, i altres, per qüestions polítiques, se sentiran més lligats a un altre lloc que aquí, quan els seus fills i els seus néts viuen aquí. La nostàlgia o la disciplina de partit els impediran mirar pel futur dels seus.

La intransigència presumible davant del pacte fiscal, qualificat per Eduard Ibáñez, president de la Comissió General de Justícia i Pau d'Espanya, com «una petició justa i raonable del Parlament de Catalunya», accentuarà la reacció a favor de la independència, possibilitat admesa per Barroso, president de la Comissió Europea. En el cas del pacte fiscal, que guanya més adhesions, s'hi veuran els que se senten més néts dels seus avis que avis dels seus néts. Però hi ha un axioma històric: qui no s'esforça pel futur, perd el seu passat. Quan les motivacions es troben a molta distància d'on es viu, es destrueix l'aquí i l'ara. Hi ha subordinació i s'abdica de les pròpies responsabilitats. Massa anys d'incomprensió per mantenir la confiança. A tocar, ens esperen grans dificultats i conflictes. Necessitarem diàleg, serenitat, lucidesa i fermesa. Ens dividiran i caurem a la trampa. Si ens deixem.

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**TRAMITACIÓ
D'ENTERRAMENTS**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

*Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses*

**Esqueles a Catalunya
Cristiana**

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Un home baixava de Jerusalem a Jericó

Estimar el proïsme com a un mateix és posar-se en camí. Ser església samaritana és estar en camí, no ja al temple. Un camí que ens porta de Jerusalem a Jericó (i no a la inversa), el camí que ens porta al Regne on descobrim qui sóc realment. És un viatge que ens porta a tenir els mateixos sentiments que el Crist, que ho va donar tot.

Estem disposats a emprendre aquest viatge? Estem disposats a jugar-nos-ho tot pel Regne. Tenim a les portes un curs molt difícil, marcat per la crisi, que ens portarà a descobrir moltes persones a la vora del camí.

Tindrem el valor de sortir de Jerusalem i anar a Jericó. Podem caure en mans de lladres, que, si ens

troben ferits pel camí, canviïn les nostres vides. No és més segur quedar-nos a casa, en la Comunitat, fent l'evangelització de sempre i molt còmodes, sense que la paraula ens empenyi a sortir al camí?

Podem emprendre el camí, perquè n'hi ha Un que ens ha obert el camí, i que s'ha fet Camí. Jerusalem era el lloc sagrat, el lloc de Déu. El viatge ens porta fora del temple, fora dels llocs que tenim per sagrats a la terra.

El samarità estava allunyat de la santedat del temple, era un cismàtic, i malgrat tot, és el que manifesta amb la seva compassió la santedat de Déu. Qui és el meu proïsme? Aquesta és la nostra obsessió com a cristians avui en aquesta societat en crisi.

Hi ha moltes preguntes, i Jesús ens ofereix avui una resposta senzilla. No cal anar a demanar-la als polítics i als homes de les lleis... Si cal ho farem. Però la resposta de Jesús és il·luminadora: com puc jo ser proïsme dels que estan ferits? Com puc descobrir que Déu és allà. No ho oblidem, Déu està a la vora del camí, trencat, extenuat, ens està esperant.

Quan es té el coratge de posar-se en camí i no fer-se els distrets i passar de llarg, la vida canvia. Segons Jesús només hi ha una manera de ser humans, i no és ni la del levita ni la del sacerdot que segueixen el seu camí, sinó la del samarità que camina per la vida amb els ulls i el cor ben oberts per restar disponibles per als qui ens necessitin.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

Autonomia personal i universitat

L'inici dels estudis universitaris juntament amb la coincidència de la majoria d'edat han suposat tradicionalment un argument a favor de l'autonomia personal. O si més no, per a una determinada concepció. En una societat cada vegada més complexa, de tendències homogeneïtzants, que alhora provoca desconfiança generalitzada per l'alt nivell de frau o d'engany i en un escenari cultural que genera noves dependències, la qüestió de la formació i el creixement en l'autonomia no és menor. I de retruc, la pregunta sobre la implicació de la universitat en aquesta formació tampoc. Què pot aportar la universitat en aquest nou context? Molt si existeix el propòsit i gens si no existeix una voluntat o un projecte explícit. En efecte, el simple compartir un espai d'adults en un marc de llibertat genèrica no garanteix el conreu de l'autonomia personal. La formació de l'autonomia passa pel cultiu

necessari de competències generals i específiques. L'ésser humà no arriba a ser autònom si «no sap» o «no pot» perquè té mancances de coneixements o de capacitats. Però l'autonomia també requereix un «jo vull» i això significa exercir la voluntat i ser capaç de regular l'esforç personal. Creïxer en autonomia comporta assumir i demanar responsabilitats, i per tant, prendre consciència de les conseqüències dels nostres actes i actituds. Implica, doncs, garantir espais de revisió i reflexió, i també, de valoració ètica. Madurar l'autonomia personal implica realitzar discerniments i crear els entorns corresponents per possibilitar-los. L'autonomia passa per disposar i practicar un elenc clar de valors i, per tant, distanciar-se d'uns contravalors. I això vol dir educar en valors. Autonomia no és viure al marge dels altres sinó que demana l'art de saber escollir bons referents i testimonis que

puguin il·luminar, orientar i acompanyar en els moments difícils. En definitiva, escollir els millors companys de ruta. No hi ha veritable autonomia sense identitat personal i aquesta suposa un progressiu desenvolupament del «jo» des d'un món interior, l'acollida i pertinença a una tradició i cultura, l'obertura a la diversitat, etc. Les múltiples situacions derivades del procés d'ensenyament-aprenentatge, les pràctiques en empreses, les relacions amb les persones —companys de classe, professorat, personal d'administració—, les reaccions davant els fets interns de la vida universitària o els processos d'avaluació i de qualitat, les actituds davant les diverses ofertes acadèmiques, el posicionament davant les possibilitats de representació o del voluntariat, la progressiva configuració del perfil professional, etc., fan evident que la universitat té un gran potencial educatiu sobre l'autonomia personal.

Andreu Ibarz

Director general de Blanquerna-URL i professor de la Facultat de Ciències de l'Educació Blanquerna-URL

Mirada al món

«Let's bridge»

Del 31 d'agost al 2 de setembre, milers de joves vinguts d'arreu del món es van aplegar a Budapest per participar al Genfest 2012, la desena edició d'una trobada internacional de jovent organitzada pel Moviment dels Focolars, que enguany tenia com a lema *Let's bridge*: «Fem ponts». Els participants van compartir experiències i iniciatives dutes a terme en els respectius països amb la finalitat de contribuir a fer més fratern i més solidari el nostre món, i en un ambient festiu i creatiu, expressaren que les diversitats —culturals, ètniques, polítiques, religioses— són enriquidores per a tots quan, cadascú des de la pròpia riba, tractem de construir ponts sobre els innombrables rius i rierols que fàcilment ens separen.

Les intervencions i manifestacions artístiques d'aquells dies, es van anar succeint segons la metàfora de la construcció d'un pont: cavar la

terra, plantar els pilars, realitzar el pont, caminar sobre el pont. El testimoni de joves palestins i israelians en favor de la pau en situacions de conflictivitat extrema, o de joves burundesos per promoure la reconciliació racial, van ser alguns dels moments àlgids d'un programa caracteritzat per un sa idealisme que no deixava de tocar de peus a terra.

El darrer dia de la trobada, mentre a la plaça de Sant Esteve de la capital hongaresa la majoria dels participants es reunien per celebrar l'Eucaristia catòlica presidida pel cardenal Péter Erdő, els membres d'altres Esglésies cristianes es repartiren en onze centres de culte per celebrar la litúrgia amb les respectives comunitats eclesials, i creients d'altres religions que també hi participaven es trobaren per un acte interreligiós. Un signe clar que la recerca de la unitat i de la concòrdia no significa anul·lar o engolir les iden-

titats, sinó valorar i aprofundir les pròpies arrels des del respecte i l'interès envers les tradicions espirituals i culturals dels altres.

Els cristians estem cridats a ser promotors d'entesa i de reconciliació, generadors de vincles positius de germanor entre persones i pobles. Això comporta ser conscients de les tensions i dels fossats que dificulten o impossibiliten la comunicació, a fi de poder contribuir eficaçment a redreçar relacions distorsionades que són motiu continu d'enfrontaments i desencisos recíprocs. Es poden establir i mantenir bones relacions només a partir de l'acceptació de la diversitat de l'altre i del rebuig de tot intent d'assimilació o de submissió. Annexions forçades unilateralment no seran mai el fonament d'una convivència estable i digna per a tots. Ens calen ponts que permetin lliurement la circulació i no imposin a ningú el que vol ser i el que vol fer a casa seva.

Cinto Busquet

Capellà i teòleg

Ciutats habitables i elegants

Llegia que algú, en un diari de tirada nacional, demanava que tornés el bon gust, i m'hi va fer pensar. De seguida vaig recordar moltes imatges de gent (autòctona i turista) suada, cridanera, mal educada, mal vestida, pitjor parlada, provocativa, grollera i impúdica. Terrible panorama, mostra de la frívola societat en què vivim, on la mesura, el bon gust i l'elegància personal són gairebé absents, sota el pretext de modernitat, naturalitat o temperatura ambiental.

No cal estranyar-se, doncs, que molts trobem a faltar una ciutat respectuosa en les maneres, gestos i postures; una ciutat elegant a l'hora de vestir, de parlar i en els gestos; culta, en definitiva. En realitat, el que enyorem és una educació integral per als nostres fills i joves, de manera que es reflecteixi en unes conductes cada cop més humanes i civilitzades.

Només si nosaltres som capaços de transmetre als nostres fills la importància de ser millors persones i ciutadans, sabrem millorar l'aspecte humà de les nostres ciutats i fer-ne un lloc atractiu per a visitants de perfil distingit i de més categoria.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

Persecució de cristians a Egipte

A la ciutat del Caire, els cristians conversos són mal vistos entre els musulmans. «Quan esperàvem, finalment, igualtat religiosa, el Govern ha confirmat que, suposant que l'islam sigui un perfeccionament del cristianisme, desfer una perfecció és un ultratge», diu un jurista que aborda nombrosos casos de conversions secretes.

Taturar-se una creu és un ritu llegendari en el vell Egipte i per als cristians, un ritual. Per una cosa així, els musulmans van matar el pare d'una noia conversa. La comunitat d'àrabs cristians més grans del món, uns vuit milions, són ignorats i perseguits.

Mario Mauro, diputat del Parlament Europeu i representant de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE) contra el racisme, la xenofòbia i la discriminació, va dir: «No hi haurà llibertat en el món àrab sense llibertat per als cristians àrabs. Si no es respecten les llibertats, com la religiosa, es minen les possibilitats de desenvolupament dels països del Pròxim Orient. Per aconseguir-ho, el diàleg és el millor instrument.»

Per part seva, l'islamòleg Samir Khalil considera que els cristians als països àrabs tenen una missió clara: «Transmetre els valors positius d'Occident, de manera especial, la importància dels drets humans, de la llibertat religiosa i del respecte

Encara que no ens agradi

La crítica situació econòmica que viu Espanya ha dut el Govern a prendre decisions que cerquen respondre la urgència d'una realitat que compromet seriosament el futur més immediat dels espanyols. Una de les mesures que el Govern va adoptar al juliol és la del copagament sanitari aplicat als pensionistes. La mesura va aixecar polseguera, però avui sabem que dona resultat. En espera d'alguna mena de variació, s'estima que la mesura pugui suposar un 20% d'estalvi en la despesa farmacèutica.

Quan el Govern va anunciar la mesura que estableix a més el pagament d'un tant per cent dels medicaments segons la renda, alguns governs autonòmics i agents socials i polítics hi van expressar el seu rebuig. Malgrat tot, és la realitat la que obliga tots els espanyols a pensar en la viabilitat del sistema. Les prestacions de serveis públics universals en els estats del benestar es van idear per a societats joves i d'ocupació plena. Espanya avui té una piràmide de població invertida i una desocupació que supera el 24%. La pregunta és com racionalitzar la despesa per tal que la satisfacció de les necessitats humanes essencials quedi assegurada de manera especial per als més dèbils. I una cosa així no es resol amb demagògies simplistes sinó amb arguments seriosos en viabilitat i futur del sistema. Esperem que les mesures adoptades puguin començar a donar bons fruits. Encara que la mesura no ens agradi, només d'aquesta manera serà possible pensar amb serenor les fórmules més bones per al bé comú de la societat espanyola.

JESÚS MARTÍNEZ MADRID
Salt

als altres, encara que estigui en contra dels nostres principis, el treball conjunt per a projectes polítics i l'aprenentatge de la democràcia i la llibertat.»

CLEMENTE FERRER
Madrid

La vida humana i el seu contingut

La vida humana és part íntegra de la natura que ha anat evolucionant sistemàticament fins als nostres dies. Ara som nosaltres els qui hem d'organitzar la nostra consciència per la supervivència i procurar assimilar un dogma amb el qual sortim beneficiats tots els humans de la terra.

Aquest dogma ha de penetrar en el fons de la nostra ànima i complementar la nostra personalitat, assimilant la nostra vida psíquica. Així ens alliberarem dels malentesos que hi ha entre els humans i aportarem la pau i el benestar entre tots els humans.

Tot això, ben controlat, pot ser veritat i real.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

«Las andanzas de agosto»

¡Oh, agosto, veraniego y peregrino, hijo del año solsticio, de cálidos ósculos fecundos! Despierto y exhausto ausentado de los humanos respiros. Agosto cristiano y pagano, místico y laico, amor y odio en tu ciclo has

revivido, la Asunción de la Virgen María, madre de Jesús, el Señor, el Mesías, y, compungido, la barbarie atómica llovida sobre la humana Hiroshima. ¡Oh, agosto! A tu paso males abortaron, tierras rotas, abiertas, cadavéricas, vientos y aguas sin freno, desbordadas, rojas llamas devorando vidas, bosques y destinos, bocas sedientas, hambrientas deambulando, clamores sociales en gargantas, en protesta, matanzas en negras y blancas geografías, y la ciencia a Marte robotizando. Agosto, veraniego y peregrino, tus cósmicas alforjas has llenado de vivencias, tragedias, alegrías, rezos y esperanzas. ¡Que el próximo ciclo sea más sereno y benigno!

JESÚS MUÑOZ GIL
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Participació

Durant l'estiu passo uns dies al poble dels pares. Vaig a missa cada dia. Hi solem acudir unes vint persones. Fa les lectures un senyor d'edat ja avançada que llegeix molt malament i gairebé no se l'entén. Li vaig comentar al sacerdot que potser seria millor que llegís ell mateix, però em va dir que els fidels també han de participar en la litúrgia, que no tenia més lectors i que li sabia greu dir-li res a aquell senyor que llegia, perquè a més ho feia des de sempre. No em convenç la resposta, i a vostè?

Durant anys hi ha hagut certes interpretacions poc encertades del concepte de participació en la litúrgia. Es considerava que com més persones pujaven i baixaven de l'altar, més hi participaven els fidels. En algunes celebracions, per exemple amb nens, la litúrgia quedava irreconeixible amb tant d'espectacle. Crec que anem avançant cap a una comprensió més profunda i una recepció més madura del que va voler el Concili Vaticà II en matèria litúrgica i el Papa ens hi està conduint molt bé, en aquest sentit. Vostè li va proposar al rector que llegís ell mateix i potser hauria estat més positiu que vostè mateix s'hagués ofert per llegir. A la gent dels pobles petits els agrada veure que germans d'altres comunitats col·laboren en les seves celebracions. És possible que en aquest poble no hi hagi més fidels disposats a fer les lectures. És una llàstima. El ministeri de lector és molt important i seria convenient que aquest ministeri degudament instituït fos confiat a laics amb preparació adequada. Pau VI ho va insinuar fa anys, però no s'hi ha progressat. La comunitat agraeix una lectura ben feta, pronunciada amb bona entonació i que sigui intel·ligible per a tots. El que vostè em comenta passa a moltes parròquies, on grups de lectors i catequistes han anat envellint i no hi ha hagut relleu natural. Molt sovint no és fàcil.

La meua aposta seria en aquests casos optar per pocs lectors, però que ho facin bé. En la tradició de l'Església tenim testimonis que en algunes comunitats només hi havia un lector de la Paraula de Déu. I si no hi ha més remei, val més que ho sigui el sacerdot, ja que el conjunt dels fidels participarà molt més sentint i entenent la proclamació de la Paraula de Déu que no pas passant dificultats de comprensió amb una situació de diversos lectors però deficientes. Seria desitjable que es creessin petits grups de lectors i que fossin instruïts per a aquest important ministeri. I, finalment, quan una persona ja no pot desenvolupar dignament una funció cal tenir la caritat per dir-li-ho, amb tacte i elegància. Sabem que molts morien al «peu del canó», però no esperem que els canons morin als seus peus.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Nou curs i Any de la Fe

Amb el mes de setembre recomença la vida normal a moltes famílies, amb el retorn també dels infants i joves a les institucions docents. Retornen també els compromisos habituals a les parròquies i d'altres institucions cristianes. Comença un nou curs escolar i s'inicia també un nou curs pastoral. Amb quines perspectives hem de plantejar les activitats eclesials dels propers mesos?

Les pautes per al nou curs pastoral tenen una prioritat clara donada pel mateix Sant Pare en proclamar un especial Any de la Fe, que començarà el proper 11 d'octubre i acabarà en la solemnitat de Jesucrist, Rei de l'univers, el 24 de novembre de 2013. El proper 11 d'octubre s'escau el cinquantè aniversari de l'obertura del Concili Ecumènic Vaticà II i també els vint anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica, fruit autèntic del Concili Vaticà II, promulgat pel beat Joan Pau II. Des del dia 7 del proper octubre, a més a més, a Roma estarà reunint el Sínode dels bisbes per estudiar el tema «La Nova Evangelització per a la transmissió de la fe cristiana».

Aquesta diversitat d'esdeveniments tenen punt central comú: la proposta de la fe cristiana al món d'avui,

que en la terminologia cristiana denominem «evangelització». Aquest propòsit respon a la constatació d'una realitat prou evident: la crisi de la fe sobretot en els països europeus. En el discurs pronunciat davant la Cúria romana, el 22 de desembre de 2011, Benet XVI va fer una constatació molt realista sobre aquesta crisi de fe, tan evident a Occident. Va dir que no només els fidels creients sinó també persones alienes a l'Església observen amb preocupació que els qui regularment van a l'església són cada vegada més grans i el seu nombre disminueix contínuament, així com creixen l'escepticisme i la incredulitat. «¿Què hem de fer aleshores?», es preguntava Benet XVI.

El reconeixia que hi ha una infinitat de discussions sobre el que cal fer per invertir aquesta tendència. La seva resposta era que «el nucli de la crisi de l'Església a Europa és la crisi de fe» i que «si no trobem una resposta per a aquesta crisi, si la fe no adquireix una nova vitalitat, una convicció profunda i una força real gràcies a la trobada amb Jesucrist, totes les demés reformes seran ineficaces».

La fe, en la visió realista de Benet XVI, és el nucli del

problema i el principi de la resposta que cal donar-hi. El primer anunci de convocar un Any de la Fe el va fer el Sant Pare el 16 d'octubre de l'any passat, en l'homília de la missa que va celebrar per als participants en la primera Trobada Internacional de Nous Evangelitzadors. Aquell mateix dia, a l'hora de l'Àngelus, tot recordant el beat Joan XXIII, que convocà el Vaticà II, i Pau VI, que el 1967 convocà també un Any de la Fe, en el dinovè centenari del martiri dels apòstols Pere i Pau, afegí que era oportú ara «tornar a evocar la bellesa i la centralitat de la fe, l'exigència d'enfortir-la i aprofundir-la a nivell personal i comunitari».

Aquest és l'objectiu fonamental de l'Any de la Fe que ens disposem a començar aviat. Fa mesos, ja vaig nomenar una comissió diocesana que ens ha ajudat a preparar un programa per a la nostra arxidiòcesi de Barcelona. Aquest programa harmonitza plenament amb els objectius del nostre Pla Pastoral, que pretén enriquir la nostra fe i comunicar-la als homes i dones que ens envolten. En comunió amb tota l'Església, aquest és el repte i el propòsit que la nostra comunitat diocesana té davant del curs que aquests dies comença.

Lluís Martínez Sistach

 Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

El naixement de la Mare de Déu

L'any 1660 Murillo va pintar el quadre «El naixement de la Mare de Déu», amb destinació a una capella de la Catedral de Sevilla. La invasió napoleònica va fer que l'obra viatgés a París i avui s'exhibeix al Louvre. Representa la nena acabada de néixer, atesa per unes quantes dones i per alguns àngels que no s'han volgut perdre el moment. En segon pla, fora del focus de la llum, apareix santa Anna, incorporada sobre un llit, amb sant Joaquim al seu costat.

La imaginació de l'artista ha embellit una escena de la qual en realitat no sabem detalls, ja que només els evangelis apòcrifs donen compte dels qui van ser els pares de la Mare de Déu. Però el quadre ens resulta útil, en arribar aquesta data de la Nativitat de la Mare de Déu, que l'Església celebra cada 8 de setembre, per fixar-nos en la nostra Mare i conrear la devoció cap als qui van ser els seus pares. De fet, a la nostra arxidiòcesi hi ha ermites

amb una història secular dedicades a santa Anna. Joaquim i Anna són avui invocats com a exemple per als avis, als quals el nostre temps reserva tantes vegades la missió d'educadors en la fe, completant aquesta funció principal dels pares. Com devia ser la vida en família a la casa on va néixer aquella nena a qui la Santíssima Trinitat reservava un paper inigualable en la història de la salvació?

Grans havien de ser els cors d'Anna i de Joaquim quan Déu els va escollir per a alimentar i educar la mare de Jesucrist. Si tots els pares queden admirats en contemplar els seus fills, quina no devia ser l'admiració d'aquell matrimoni jueu davant aquella Nena plena de gràcia, «beneïda entre totes les dones»? Sens dubte es devien meravellar una i mil vegades, i es devien sorprendre. Com ho devia fer més tard Maria davant les lliçons del seu Fill, també ells «guardarien en el seu cor» les circumstàncies

que van viure.

La Nativitat de la Mare de Déu ens situa davant l'inici d'una vida i una vocació d'incomparable santedat de la qual tenim, però, poques notícies. Podem imaginar els goigs i els dolors d'aquella que va infantar el Fill de Déu i que el va acompanyar, amb humil discreció, fins al peu de la creu, on va ser constituïda mare de l'Església.

Alguns teòlegs van tenir certa objecció a exaltar Maria tement que fes ombra al culte a l'únic Mitjancer. Però s'equivocaven. La mare sempre condueix al fill. En el quadre de Murillo la llum es projecta sobre Maria, perquè el que es representa és el naixement de la Mare de Déu, però a la cova de Betlem, i sempre, és Jesús la Llum del món. Maria és el camí que ens assenjala la presència de Déu i és la gran intercessora. Quin fill es mostraria insensible davant el prec de qualsevol persona que vingui avalat per la petició de la seva mare?

Jaume Pujol Balcells

 Arquebisbe de Tarragona
i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

SETEMBRE

9. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd.

Lectures: Isaïes 35,4-7a / Salm 145 / Jaume 2,1-5 / Marc 7,31-37. Solsona: **Mare de Déu del Claustre (S)**, Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Claver, prev.; Santes, Felícia, mr.

10. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 5,1-8 / Salm 5 / Lluç 6,6-11. Tortosa: **Beat Jacint Orfanell (ML)**, Vermell; Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc (ML)**, Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicolau de Tolentino, prev.; beat Francesc Gárate, rel.

11. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 6,1-11 / Salm 149 / Lluç 6,12-19. Tarragona: **Beat Bonaventura Gran (MO)**, Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Protus i Jacint, mr.; Santes, Teodora Alexandrina, penitent.

12. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 7,25-31 / Salm 44 / Lluç 6,20-26. O bé: **Santíssim Nom de Maria (ML)**, Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guiu, pelegrí; beat Miró, prev.

13. DIJOUS

Sant Joan Crisòstom (MO), Blanc.

Lectures: 1 Corintis 8,1b-7.11-13 / Salm 138 / Lluç 6,27-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felip.

14. DIVENDRES

L'Exaltació de la Santa Creu (F), Vermell.

Lectures: Nombres 21,4b-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crescenci, mr.; Santes, Ròsula, mr.

15. DISSABTE

La Mare de Déu dels Dolors (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 5,7-9 / Salm 30 / Joan 19,25-27

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicomedes, mr.; Santes, Caterina de Gènova, viuda.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista

El sord i el tartamut, figura dels deixebles

Marc se serveix de dues figures per presentar les credencials del Messies al món pagà: una dona fenícia i un sord tartamut. Aquesta segona figura l'ha situada en la riba oriental del mar de Galilea, per la part central de la Decàpolis, de població mixta, majoritàriament pagana. «Li porten un sord i tartamut i li supliquen que li imposi la mà.» Com que sempre ens fixem en els personatges importants, no valorem la presència d'aquests servidors anònims, que coneixen a fons el projecte de Jesús i es preocupen pels marginats. No es tracta, però, d'un simple quec i sord, altrament Jesús no l'hauria «pres a part, separant-lo de la multitud i, en privat», no hauria «escopit i posat els dits en les seves orelles i tocat la seva llengua». Ha de tenir a veure amb el seu grup íntim de deixebles que no han fet res més que fer-se el sord i parlar d'ell quequejant. Per això, «alçant la mirada al cel sospirà profundament i li diu: "EFETA" (això és: "Obre't!")». Tancats en les seves ambicions de poder, tan sols la mà de Jesús amarada de la saliva del seu Esperit pot aconseguir que «s'obrin les orelles d'ell i es destravi la llengua d'ell». A l'instant, «es posà a parlar correctament». Notem el pas del singular «ell» al plural «els prohibí que diguessin res a ningú», a saber, als deixebles representats pel sord i quec. «Ells, però, encara ho anaven pregonant amb més desmesura.» El text corrent magnifica la reacció dels deixebles: «Tanmateix, com més els ho prohibia, més ho pregonaven.» No han comprès el gest de Jesús de prendre'ls a part i separar-los de la multitud, perquè deixessin d'atiar les multituds fanatitzades i destravessin les seves capacitats interiors posant-les al servei dels altres. Com que no han renunciat a tenir el protagonisme, aprofiten l'ocasió per exaltar encara més el rol del seu líder «I en grau superlatiu impressionats anaven dient: "Tot ho ha fet bé! Fa que els sords hi sentin i que els muts parlin."»

Lectures bíbliques

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura del llibre d'Isaïes

Is 35,4-7a

Lectura segona

Jm 2,1-5

Les orelles dels sords s'obriran i la llengua del mut cridarà de goig

No sabeu que Déu ha escollit els pobres per fer-los hereus del Regne?

Lectura del llibre d'Isaïes:

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert, les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial

145

El Senyor es manté fidel per sempre, fa justícia als oprimits, dóna pa als qui tenen fam. El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dóna la vista als cecs, el Senyor redreça els vençuts, el Senyor estima els justos, el Senyor guarda els forasters. **R.**

Manté les viudes i els orfes, i capgira els camins dels injustos. El Senyor regna per sempre; és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu reunits, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segui aquí, que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus», no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

Al·leluia

Mt 4,23

Jesús predicava la Bona Nova del Regne, i guaria en el poble tota malaltia.

Evangelí

Mc 7,31-37

Fa que hi sentin el sords i que els muts parlin

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se'n anà cap al llac de Galilea, passant

pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i digué: «Efatà», que vol dir, «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

MÉS DE 150 JOVES PEREGRINEN A FRANÇA AMB EL SIJ DEL 18 AL 26 D'AGOST

Pelegrinatge català a Taizé

Samuel Gutiérrez

Fotos: Pep Anton Vieta

Per tercer any consecutiu el Secretariat Interdiocesà de Joventut de Catalunya i les Illes (SIJ) ha organitzat durant el temps d'estiu un pelegrinatge de joves a Taizé. Del 18 al 26 d'agost més de 150 pelegrins d'arreu de Catalunya han viatjat fins a aquest petit poble de la Borgonya francesa per viure una intensa experiència de fe. Allà s'han trobat amb altres joves de Catalunya i d'arreu del món. Ha estat, per a tots, un temps privilegiat per trobar-se amb Déu, per descobrir la fe, per trobar-se amb milers de joves d'arreu del món i també per trobar nous interrogants, veritats i esperances... Enguany la presència catalana, que també ha comptat amb altres joves que no peregrinaven amb el SIJ, ha estat la més nombrosa dels últims cinc anys, segons ha reconegut la mateixa comunitat ecumènica de Taizé.

La directora del SIJ, Marisa Jiménez, assegura que l'experiència ha estat, per a tots, molt positiva: «Conviure amb tants joves d'arreu del món en allò que ens uneix, el Crist ressuscitat, en la pluralitat d'Església, m'ha aportat molta esperança en els joves, ja que escoltant els seus testimonis veus com Déu continua fent-se proper entre els més petits i pobres. Sempre he pensat que els joves avui viuen la pobresa de no tenir el tresor de compartir la vida amb l'amic Jesús.» I afegeix: «Anar a Taizé sempre és diferent! El seu estil de vida senzill et fa anar a l'essencial que tantes vegades queda amagat pel ritme atrotinat que portem en el nostre dia a dia. Un menjar senzill, descansar, caminar, escoltar i compartir, fer llargues cues per menjar, estudis d'evangeli, tallers, també viure el temps d'oci d'una forma diferent m'anima a creure que podem gaudir com joves cristians d'una altra manera que val la pena perquè ens omple i ens ajuda a créixer en l'estil de vida cristià.»

Experiència d'universalitat

Ja fa uns quants anys que algunes delegacions de Catalunya es trobaven a Taizé la darrera setmana d'agost per carregar piles i preparar el nou curs. Des de fa tres anys, la proposta de pelegrinatge a Taizé es fa conjuntament i ha esdevingut una bona ocasió per crear xarxa i fer experiència de comunió. «La proposta de fer experimentar als joves la seva identitat i pertinença a l'Església que peregrina a Catalunya —explica Marisa Jiménez— ens ajuda a tots a no sentir-nos sols a les nostres parròquies i grups, a esdevenir xarxa, comunió. Els joves catalans han esdevingut «un rostre visible a Taizé, on hem pogut escoltar la nostra llengua a totes les pregàries, en les cançons, en escoltar l'Evangeli, i esdevenir presència del que vivim com a joves cristians catalans.» La directora del SIJ valora

«Taizé m'ha meravellat. L'estil de les pregàries cantades en diverses llengües, repetitives, és fantàstic per a una iniciació a la pregària dels joves»

molt aquest tipus d'experiències. «Perquè és molt important el ressò que té en els joves —explica—, ens ajuda a descobrir i compartir amb tants joves la nostra fe, es generen amistats fraternes en un estil de vida cristià i es visibilitza una Església universal, on la unitat i el fet de caminar plegats ens ajuda a tots a viure en clau de joves cristians.»

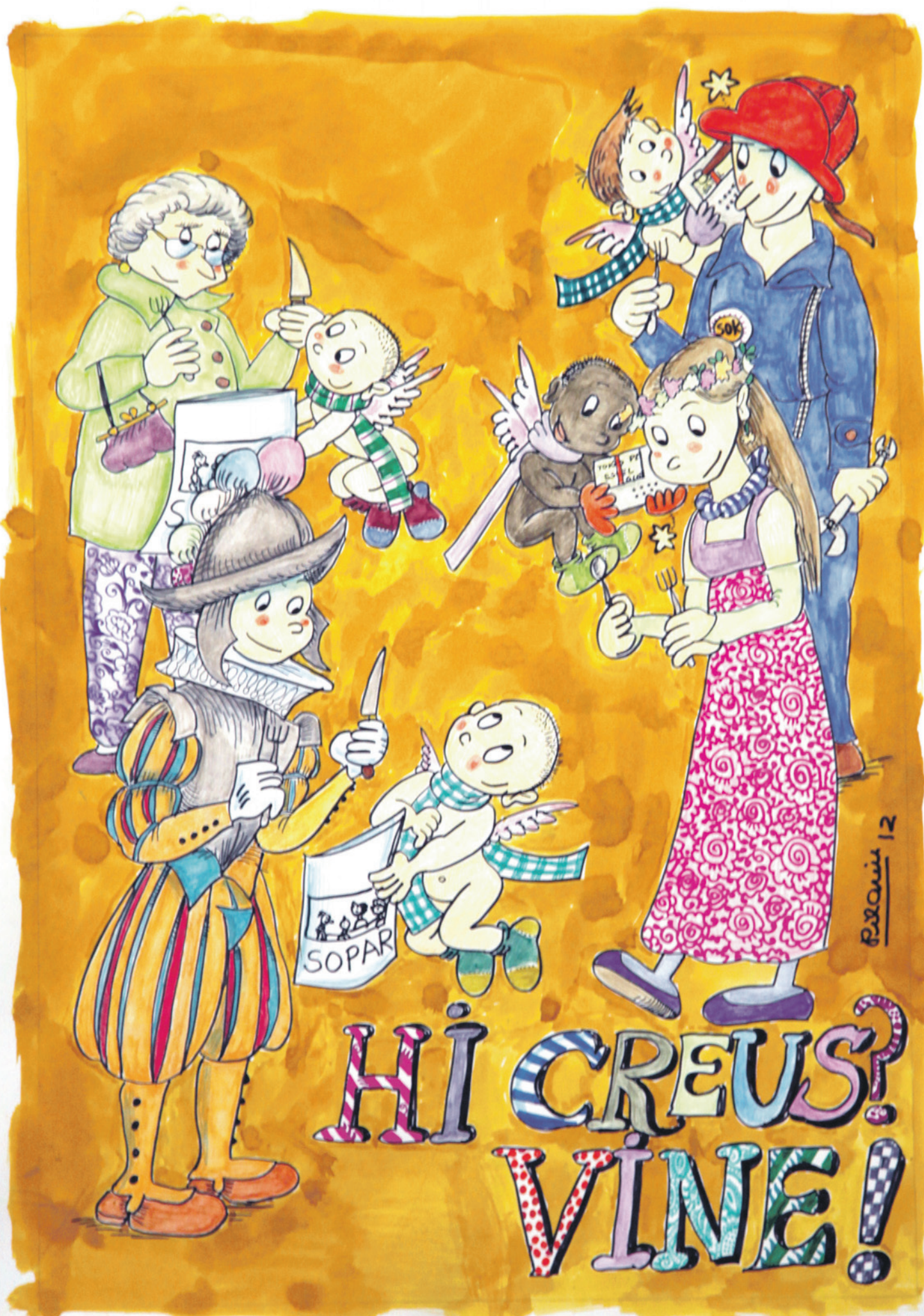
D'entre els catalans, els gironins han estat un dels grups més nombrosos. Pep Anton Vieta, vicedelegat de joves de Girona, era la primera vegada que peregrinava a Taizé, i ha quedat realment impressionat. «Més que sorprendre'm, m'ha meravellat —confessa—. L'estil de les pregàries cantades en diverses llengües, repetitives, és fantàstic per a una iniciació a la pregària dels joves. A més, les activitats organitzades fan que la setmana passi ben de pressa i sigui tan profitosa pel creixement en el camí de la fe, com agradable.» Aquest jove gironí afirma també que el «fet de peregrinar plegats tants catalans amb els SIJ, ha estat fantàstic per a tots. Una bona manera de fer coneixença i convivència entre joves de les diverses diòcesis del país».

L'equilibri harmoniós entre pregària, música i silenci és un dels secrets de l'èxit que té per als joves l'experiència de Taizé. «Les cares de felicitat de tots els joves que hi conviuen —afirma el vicedelegat de joves de Girona— fan que aquest indret tingui una atmosfera especial.» «Aquesta peregrinació i convivència —acaba dient Pep Vieta en nom de tota la delegació— ha aportat, d'una banda, una interessant introducció a la pregària per als més joves; i de l'altra, la consolidació i reafirmació de la fe per als més grans.»

LA NIT DE RàdioEstel CatalunyaCristiana

SOPAR BENÈFIC A FAVOR DELS NOSTRES MITJANS

4 d'octubre, a les 20.30 h
al Palau de Congressos de Catalunya
(Av. Diagonal 661-671) - Pàrquing gratuït

Preu: 45 euros
En fer l'ingrés cal indicar nom, cognom i tel.
"La Caixa" 2100 1334 91 0200076078

Es prega confirmació: T/ 93 409 27 70 de 8 a 15h o e-mail: lanit@catalunyacristiana.cat

Barcelona

Dimensió espiritual de la Diada

Santa Maria del Mar acull una missa en sufragi de totes les persones que van lluitar i morir per Catalunya

Carme Munté
Barcelona

Una gran mobilització ciutadana recorre el país aquests dies, vigília de la Diada de l'11 de setembre. Sota el lema «Catalunya, nou estat d'Europa», l'Assemblea Nacional Catalana està organitzant una manifestació multitudinària que recorrerà els carrers de Barcelona la tarda del 11 de setembre. Els organitzadors van ser rebuts el 25 d'agost pel pare abat de Montserrat durant una trobada reivindicativa en què també va participar la monja benedictina Teresa Forcades.

En el marc de tots els actes que se celebren amb motiu de la Diada n'hi ha un que presenta una forta espiritualitat i que enfonsa les seves arrels en l'any 1908. Es tracta de la missa que cada any organitza la Lliga Espiritual Mare de Déu de Montserrat en sufragi de totes les persones que van lluitar i morir per Catalunya.

Com cada any, la missa és presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i té lloc a la basílica de Santa Maria del Mar, el dia 11 de setembre a les 10 h. Com diuen els organitzadors, «tothom hi és convidat».

La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat va ser fundada l'any 1899 amb l'orientació del bisbe Josep Torras i Bages. Va néixer amb la voluntat de fer present en la reivindicació nacional la preocupació i les inquietuds religioses, i el missatge del cristianisme, d'una manera moderna, insistent, lligada a la preocupació per la reconstrucció de Catalunya. «Aquest és l'objectiu que procurem continuar avui dia», afirma l'actual president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i col·laborador de *Catalunya Cristiana*, Joaquim Ferrer.

A l'arxiu de l'entitat es troba un document de l'1 de setembre del 1908 amb la convocatòria següent: «Per l'ànima dels bons catalans que han mort per nostra estimada pàtria, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de

Agustí Codinach

«La Diada de l'11 de setembre ha de servir per aprofundir les nostres conviccions i la nostra voluntat de fer una Catalunya més lliure, més justa i més pròspera per a tots els que en formem part»

Montserrat us prega una oració i demana vostra assistència a la missa que s'oferirà en la Diada Comemorativa de l'11 de setembre a les vuit del matí a l'església de Sant Just i Sant Pastor.» És per això que es creu que va ser el 1908 el primer any en què es va celebrar aquesta missa en sufragi dels difunts morts per Catalunya.

Des de mitjan anys vuitanta va canviar d'ubicació i d'horari, ja que ara se celebra a les 10 del matí a la basílica de Santa Maria del Mar, davant mateix del Fossar de les Moreres.

Per a Joaquim Ferrer, la Diada de l'11 de setembre ha de servir «per aprofundir les nostres conviccions i la nostra voluntat de fer una Catalunya més lliure, més justa i més pròspera per

a tots els que en formem part» alhora que desitja que «aquesta nostra entitat sigui signe de pau i d'estimació entre tots els pobles».

«El cristianisme llença un conjunt de missatges a favor de la justícia, la solidaritat, l'estimació als altres... que es concreten d'una determinada manera en cada poble», afirma Ferrer, per al qual, en el nostre cas, «aquest missatge cristià ens ajuda a ser bons catalans».

Aquesta realitat té en cada època els seus objectius i reivindicacions. Segons el president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, «després d'una etapa llarga d'autonomia el poble de Catalunya nota les limitacions de l'actual autogovern i la necessitat d'eixamplar-lo. Catalunya necessita una estructura d'autogovern molt més important que la que té, i això és el que l'11 de setembre es posarà de manifest».

De fet, Joaquim Ferrer té previst també assistir a la manifestació que recorrerà Barcelona la tarda de l'11 de setembre amb el lema «Catalunya, nou estat d'Europa».

I reconeix que així com no tots els cristians de Catalunya estan d'acord amb la independència, no passa el mateix en el cas del finançament.

«Estem vivint una situació molt absurda», afirma, «ja que així com Catalunya contribueix d'una manera molt generosa a les arques de l'Estat espanyol, ara es troba que haurà de demanar un préstec que haurà de tornar amb interessos. Es tracta d'una situació completament absurda!».

Nous degans de les facultats de Filosofia i de Teologia de Catalunya

Redacció / Barcelona

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, ha nomenat el Dr. Jaume Aymar nou degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL); també ha nomenat el Dr. Armand Puig per a un nou trienni com a degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. Els nomenaments del cardenal de Barcelona, gran canceller de les dues facultats, s'ha produït amb el vist i plau de la Congregació per a l'Educació Catòlica. Jaume Aymar i Ragolta (Barcelona, 1957), prevere de l'arxidiòcesi de Barcelona, és doctor en història de l'art per la Universitat de Barcelona (1993). Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya des del 1994, és director de Ràdio

Estel i de *Catalunya Cristiana*, president de la Fundació Catalunya-Amèrica i fundador de l'Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral. També és rector del Sant Crist i de Sant Francesc d'Assís, de Badalona. Entre 1998 i 2005 ja va ser degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya. Armand Puig i Tàrrach (la Selva del Camp, 1953), prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona, és doctor en Ciències Bíbliques per la Pontifícia Comissió Bíblica de Roma (1984). És degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya des de 2006. És president de la *Studiorum Novi Testamenti Societas* i director de la col·lecció *Scripta biblica* de l'Associació Bíblica de Catalunya. També és rector de la basílica dels Sants Just i Pastor, de Barcelona.

Urgell

Viure la fe en família als Pirineus

Alguns pares i fills d'ambients de muntanya recorren llargues distàncies per compartir la seva fe

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

Anar a missa el diumenge en un poble petit de la nostra geografia equival sovint a trobar-se una comunitat petita i d'una edat mitjana força avançada. On són els nens i els joves? Queden famílies cristianes als pobles de muntanya? Certament, gaire nombroses no en són, però sí que n'hi ha algunes que mantenen encesa la llum de la fe i intenten transmetre-la als seus fills i al seu voltant.

Als obstacles comuns a les zones urbanes, com ara un materialisme i un relativisme forts i el ritme exigent i intens de l'atenció als nens, s'afegeixen les dificultats per trobar altres famílies amb les quals compartir la fe en unes zones poc poblades i marcades per les llargues distàncies. Però la fe és tan important per a elles, i la comunitat la senten tan important per a la fe, que tot esforç val la pena.

A la diòcesi d'Urgell, un petit grup de famílies que viuen en diverses zones dels Pirineus es troba periòdicament per comentar l'Evangelí, celebrar l'Eucaristia i compartir un dinar i una estona d'esbarjo. En aquest camí, que va començar el curs passat, els acompanya Mn. Cinto Busquet, nomenat precisament sotsdelegat de Pastoral Familiar del bisbat d'Urgell el mes de

juliol passat i membre del moviment dels Focolars. Es tracta d'una iniciativa embrionària de nova evangelització amb el nom d'«Evangelí.com». A poc a poc s'ha anat ampliant i roman oberta a les famílies interessades.

Una de les mares del grup, Carme Sorribes, destaca que «la fe m'ajuda

a entendre cap a on vaig i quin és el camí» i que li agradaria trobar misses més familiars, que facilitin la participació dels nens.

Un altre dels membres del grup, Miguel Jiménez, assegura que a ell la fe li aporta «aire» i afegeix que «si no es conrea la part espiritual de la persona,

hi ha una atrofia de moltes capacitats humanes, per exemple la compassió, i això es nota».

Un dels aspectes que més valoren del grup Evangelí.com és la participació de tota la família. «És un dels pocs espais on pots anar amb els nens, que no representen un obstacle», destaca Miguel.

MN. JOAN ANTONI MATEO, DELEGAT DE PASTORAL FAMILIAR DEL BISBAT D'URGELL

«El futur de l'Església passa per la família»

Portar l'Evangelí a les famílies, sobretot a través de la trobada personal, és una de les prioritats de la delegació de Família i Vida del bisbat d'Urgell, encapçalada per Mn. Joan Antoni Mateo, col·laborador del nostre setmanari. La seva acció pastoral vol ajudar a fer redescobrir la bellesa de la vocació al matrimoni i ajudar a viure-la al servei de l'Església i del món. Per a això, s'esforçarà especialment perquè les famílies recuperin la vivència cristiana del diumenge, sobretot amb la participació a la missa dominical. Al mateix temps, fomentará la reflexió i la formació, incidint especialment en la Doctrina Social de l'Església per contribuir que l'àmbit laboral sempre estigui al servei de les persones.

Quines són les principals dificultats que veu que les famílies tenen actualment?

En primer lloc veig una gran dificultat prèvia, la de moltes parelles que no arriben a decidir-se per establir-se com una veritable família amb el matrimoni fidel i constant i obert a la vida. La provisionalitat en què viuen tantes parelles al nostre país constitueix una gran dificultat en molts ordres. Les famílies ja constituïdes, edificades sobre el matrimoni troben poc suport i ajut per part de l'Estat pel que fa a la maternitat i paternitat i l'educació dels fills. Sovint l'Estat pretén arrogar-se facultats que corresponen als pares. Ja no cal dir les dificultats que comporta la greu crisi econòmica que sofrim.

Com respon l'Església?

L'Església està cridada a acompanyar les famílies. Moltes vegades ha de fer-se portaveu de les famílies,

davant de moltes arbitrarietats que sofreixen. Joan Pau II va dir que el futur de la humanitat i de l'Església passa per la família. Les nostres parròquies haurien de ser «família de famílies». Integrar la família en la parròquia és un dels grans reptes. No manquen ocasions propícies que hem d'aprofitar: la preparació de les parelles per al matrimoni, el seu seguiment després de casades, la preparació dels sagraments de la iniciació cristiana dels fills, la visita als malalts de la família, la companyia en els moments de dificultat, de dolor i de mort... Són els camins ordinaris de la Pastoral Familiar. Cal portar l'Evangelí a les famílies, i des de les famílies,

escampar-lo a tota la societat.

En concret a la diòcesi d'Urgell quines iniciatives de Pastoral Familiar s'estan duent a terme?

Hem treballat en un projecte per a la preparació del matrimoni que pot ser de gran utilitat i també per formar grups de matrimonis posteriorment. Aquest curs ens agradaria que a les parròquies es constituïssin grups de matrimonis per reflexionar sobre la fe, pregar i ajudar-se en la seva vocació.

Aquest curs hi ha un nou vicedelegat de Pastoral Familiar, quins reptes i projectes té la delegació?

Mn. Cinto Busquet té algunes experiències i ens ajudarà molt. També estem treballant en un material que considero molt urgent sobre l'educació afectiva i sexual dels més joves. Avui, una cultura molt hedonista i irresponsable incapacita el nostre jovent per a un amor autèntic i compromès. Voldríem que les famílies i l'escola catòlica s'impliquessin en aquest projecte reclamat pel Directori de la Pastoral Familiar dels nostres bisbes. En un altre ordre, volem continuar sensibilitzant respecte de la vida humana des dels seus inicis fins a la mort natural.

Com creu que es pot arribar a les famílies per portar-los l'Evangelí?

Cal trobar-se amb les famílies. Anar-les a visitar, fer-se trobadís amb elles. Ja hem apuntat ocasions propícies. També cal ser creatius, aprofitar les noves tecnologies, les xarxes socials..., tenint, però, en compte que res no pot substituir l'encontre càlid del testimoni i el trobament personal.

Barcelona

Verdallar: una nova empresa d'inserció laboral

La Fundació Benallar celebra el seu 10è aniversari amb la creació d'aquesta empresa

M. Victòria Molins
Barcelona

Fa anys que al Raval es va crear l'Associació Cintra. Va començar com un projecte educatiu que continua fent la seva tasca amb nois i noies de l'ESO, actualment al carrer Riereta. De la mateixa associació creada pels religiosos del barri, va sorgir, anys després, Benallar, com a resposta al moment de major immigració al nostre barri. Ara, responent també a una de les necessitats més urgents del moment actual, neix una nova iniciativa dins del projecte Benallar.

Verdallar és una empresa d'inserció laboral per poder fer front al problema de l'atur i la situació dels immigrants de Benallar.

Així es defineix a la pàgina web: Verdallar, S.L. és una empresa d'inserció, sense ànim de lucre, creada per la Fundació Benallar per atendre els sectors més desfavorits de la societat i amb una visió ecològica de la vida i del treball. La seva activitat és comercialitzar i distribuir productes d'alimentació ecològics.

La Fundació Benallar és l'entitat fundacional de Verdallar, S.L. i celebra el seu 10è aniversari amb la creació d'aquesta empresa, amb la qual es vol

Col·laboradors de Benallar van obsequiar els assistents amb productes ecològics de l'hort.

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat
Cultura
Blogs
Ràdio en directe
a la carta

«La tasca a desenvolupar és la venda de productes d'alimentació ecològica i la distribució d'aquests productes a domicili»

donar una resposta a la crisi econòmica.

La missió de la Fundació Benallar és la convivència en igualtat i va néixer l'octubre del 2002 com un projecte d'acollida i atenció a la població immigrada, essent el segon dels projectes socials de l'Associació Cintra, la qual està formada per 39 congregacions religioses de Catalunya i es dedica, des del 1996, a promoure la justícia social entre els sectors més marginats de la societat.

L'acte de presentació va ser emotiu i interessant.

Després d'una salutació de la teresiana Anna Royo, directora de Benallar i del nou projecte d'empresa, es va presentar un curtmetratge o espot publicitari sobre el projecte.

En acabat, Anna Royo va explicar l'origen i la motivació que els han por-

tat a fer un pas que molts qualificaran d'utòpic en un moment de crisi com l'actual. Però la seva paraula convincent va deixar clar que les utopies, quan es comparteixen amb aquells que creuen que un món millor és possible, arriben a fer-se realitat.

La seva explicació va deixar molt clar quin és el doble objectiu d'aquesta nova empresa: reinserir sociolaboralment persones que estan en risc d'exclusió social a causa de la crisi econòmica i promocionar i estendre l'ecodesenvolupament, l'ecologia, l'economia social i les energies netes com una forma de vida i de treball.

La tasca a desenvolupar és la venda de productes d'alimentació ecològica i la distribució d'aquests productes a domicili.

La part més tècnica de l'empresa i el seu desenvolupament la va presentar Edgar Gil, coordinador general, que, tot seguint la pàgina web, va posar al corrent dels productes, venda, ofertes, demandes per internet, pagaments, etc. Així com les explicacions necessàries sobre el tema de les cistelles dels productes ecològics portats a domicili.

De tot això es pot tenir àmplia informació en la pàgina web: www.verdallar.com

Acabades les presentacions, els assistents van passar a una sala adjacent on col·laboradors de Benallar amb les samarretes de l'empresa els van obsequiar amb un lot de productes ecològics de l'hort que treballen immigrants subsaharians de Benallar i d'altres productors ecològics.

Amb un aperitiu a la terrassa de l'edifici, va concloure l'acte.

Girona

La basílica de Sant Feliu s'integra en la ruta cultural de la ciutat

Amb una entrada única es podrà visitar juntament amb la catedral

Víctor Gay
Girona

El mes de setembre s'estrena a la ciutat de Girona amb una nova oferta cultural, que inclou la basílica de Sant Feliu, que amb el seu esvelt campanar gòtic conforma el perfil urbà més característic.

Després d'anys de restauració, amb participació i aportacions de les administracions i del bisbat i malgrat que encara resten alguns elements pendents de millora, la basílica s'ha pogut integrar en el recorregut del nucli històric.

A l'acte de presentació de la visita cultural hi van ser presents el bisbe Francesc Pardo, el rector de la parròquia, Mn. Joan Baburés, i el president del Capítol Catedral, Mn. Jaume Julià.

Nucli originari de la primera comunitat cristiana

El valor espiritual de Sant Feliu de Girona supera el sentit estrictament artístic i patrimonial. En aquest entorn físic es va constituir la primera comunitat cristiana, a l'entorn del segle III, com ho demostra la magnífica col·lecció de làpides sepulcral paleocristianes, situades al presbiteri i que són el conjunt més important d'aquests elements funeraris de tota la península.

La visita inclou les diferents capelles, algunes de les quals es vinculen a la religiositat popular de la ciutat, com ara la de la Confraria de la Passió i Mort, que juntament amb les de la Santíssima Sang i de la Mare de Déu dels Dolors, són a les arrels de les celebracions de la Setmana Santa gironina. També la capella de la Mare de Déu de Gràcia i, especialment, s'obrirà de forma permanent la capella de sant Narcís, el patró de la ciutat i del bisbat, que fins ara restava tancada i només s'obria durant les celebracions litúrgiques.

Aquesta capella inclou també els sepulcres dels defensors de la ciutat en el decurs de la Guerra del Francès.

La visita es pot seguir fent ús de les

Un moment de la presentació de la visita cultural a la basílica de Sant Feliu de Girona, que s'integra amb la de la catedral.

«Sant Feliu de Girona va ser la primera catedral, durant segles, fins que es va edificar la primera seu de Santa Maria»

audioguies, en set idiomes. L'itinerari està ben marcat.

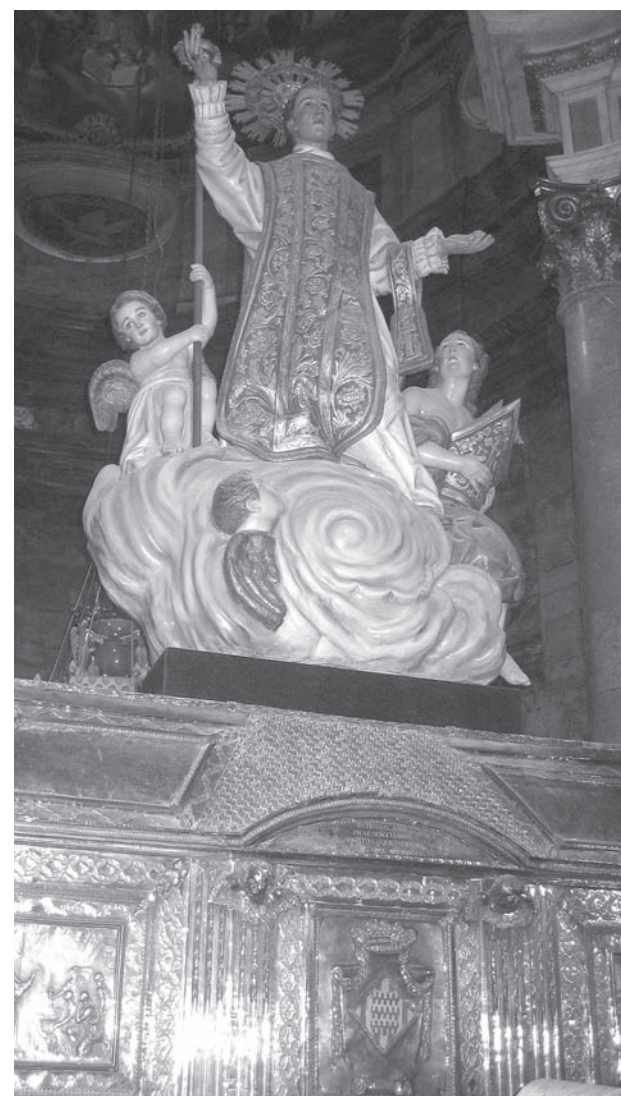
Visita conjunta amb la catedral

La presència del president del Capítol Catedral a la presentació respon al fet que la visita serà accessible conjuntament amb la que es pot fer a la catedral (al preu de 7 euros totes dues visites, amb els descomptes corresponents per a grups, jubilats, estudiants, etc.).

D'aquesta manera el visitant inte-

ressat podrà fer el seguiment dels dos nuclis fonamentals que donen testimoni de la presència de les comunitats cristianes a la ciutat. Com assenyalava el rector de la basílica, «Sant Feliu de Girona va ser la primera catedral, durant segles, fins que es va edificar la primera seu de Santa Maria».

Per la seva part el bisbe Francesc Pardo va destacar l'esforç que la diòcesi porta a terme per mantenir i potenciar el patrimoni artístic del qual és dipositària i que ha rebut de generacions de fidels. També va agrair les accions de restauració que han dut a terme les administracions civils: Diputació, Ajuntament de la ciutat i Generalitat, si bé el manteniment correspon a l'Església que és a Girona, una acció que suposa importants inversions.

La capella de Sant Narcís ara restarà sempre oberta i s'ha incorporat a la visita cultural de la basílica de Sant Feliu.

Els diumenges la visita a la basílica és gratuïta, com també es pot fer en els horaris de culte, respectant les celebracions.

Trobada de candidats i aspirants al diaconat

Redacció / Centenys

La darrera trobada del curs dels candidats i aspirants al diaconat va tenir lloc el dissabte 25 d'agost a la rectoria de Centenys (Fontcoberta).

Mn. Jordi Font, vicari episcopal per a les vocacions, i Mn. Ignasi López, diaca, juntament amb els candidats i aspirants al diaconat van fer balanç del curs que es tancava al temps que preparaven les activitats del proper curs.

En aquest moment són set els diaques permanents a la diòcesi de Girona.

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat

Cultura

Blogs

Ràdio

en directe

a la carta

Lleida

La patrona de Lleida es pot venerar a Àustria

La imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia va ser portada al santuari de Marizell

Jordi Curcó
Lleida

Des del 26 de juny, una imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida pot ser venerada al santuari de Marizell, patrona d'Àustria i principal santuari marià d'aquesta nació centreeuropea i també de Bohèmia, Hongria, Eslovàquia i Croàcia i alhora la més venerada a la Comunitat Europea.

La imatge, una escultura d'alabastre realitzada per l'escultor lleidatà Víctor Pallarès, que reproduïx amb fidelitat la patrona de Lleida, va ser portada fins a aquets santuari del centre d'Europa per un grup de lleidatans, encapçalats pel director honorari de l'Acadèmia Mariana de Lleida, Mn. Salvador Gené. Després de celebrar una missa als peus de la que és considerada patrona d'Europa, Mn. Gené va beneir la imatge de la Verge Blanca i tot seguit el grup de pelegrins lleidatans la va dipositar a l'altar de la patrona d'Àustria, per ser venerada en aquest indret juntament amb una talla de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, i que des de fa uns anys rep també veneració a Marizell.

El director honorari de l'Acadèmia Mariana de Lleida ha manifestat a *Catalunya Cristiana* la seva satisfacció per haver pogut dur a terme aquesta iniciativa, emmarcada en la commemoració del 150 aniversari de la fundació d'aquesta institució acadèmica i mariana, una de les cinc existents actualment a tot el món, amb el títol de Pontifícia:

Mn. Salvador Gené amb la imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia.

«És un fet històric per a l'Acadèmia i ple de simbolisme»

«Per aquest motiu abans d'anar a Marizell, la iniciativa va ser comunicada a la Santa Seu, que hi va donar la seva conformitat. Certament que dur la imatge de la patrona de Lleida al santuari marià més venerat a Centreeuropa és un fet històric per a l'Acadèmia i ple de

simbolisme», explica Mn. Gené, que no amaga la seva satisfacció, alhora que vol agrair a l'abat benedictí de Marizell, P. Karl Schauer, la seva cordial acollida i les facilitats donades perquè els pelegrins lleidatans fossin acollits amb tots els honors.

El santuari de Marizell, que ha celebrat recentment el seu 850è aniversari, va ser visitat pel papa Benet XVI en el seu pelegrinatge apostòlic a Àustria l'any 2007. Rep més de tres milions de pelegrins l'any, i s'hi celebren entre el dissabte i diumenge vint misses per atendre els nombrosos pelegrins que hi acudeixen d'Àustria i d'arreu d'Europa.

Certamen marià i simposi

L'Acadèmia Mariana de Lleida ha convocat el Certamen Literari Marià, coincidint amb el 150è aniversari de la seva fundació. Per aquest motiu el Certamen serà dedicat enguany a lloar la Verge Blanca de l'Acadèmia, com a patrona de la institució i alhora de la ciutat de Lleida, tot commemorant la seva fundació l'any 1862 per Mn. Josep Escolà Cugat.

La convocatòria d'enguany té com a tema central el Magníficat de Maria, amb el qual s'han d'inspirar els poetes que presentin els seus treballs, escrits en català o castellà.

Alhora l'Acadèmia té previst celebrar del 19 al 21 d'octubre un simposi dedicat a aprofundir en la teologia de *Maria de Natzaret, referent humà i cristià*, organitzat conjuntament amb l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida-IREL. Del programa del Simposi destaquen ponències com *Maria de Natzaret, en la fe i la història de l'Església*, que presentarà el lleidatà i teòleg Dr. Joan Esquerda, canonge de Santa Maria la Major de Roma; *Maria de Natzaret, referent humà i cristià en el nostre temps*, de la teòloga i religiosa Núria Caum, i *La Mare de Déu i l'anunci de la Bona Nova als pobres*, de la Dra. Carme Borbonès. És prevista també una taula rodona acompanyada per un debat sota el títol *Secularització de la societat i industrialització de la fe*, alhora que simultàniament es realitzarà un cicle de pel·lícules de temàtica mariana.

Joves de Talavera de la Reina pregunten a la capella del beat Francesc Castelló

J. C. / Lleida

Un grup de 70 noies de Talavera de la Reina, a la província de Toledo, han realitzat aquest agost un pelegrinatge ignasià per tal de conèixer els indrets marcats per la presència i el carisma de sant Ignasi de Loiola. Han visitat entre altres indrets la Cova de Manresa i el monestir de Montserrat.

El darrer dia del pelegrinatge, el matí del 10 d'agost i ja de retorn, les joves van peregrinar fins a la ciutat de Lleida. Totes elles pertanyen a la Congregació Mariana de la Immaculada i Santa Joana de Lestonnac i són alumnes del col·legi Companyia de Maria de les religioses Filles de Maria de Talavera de la Reina, acompanyades per diversos monitors, religioses i pel seu consiliari.

El motiu de la seva aturada a la capital del Segrià va ser visitar la cèntrica església de Sant Pere i celebrar-hi l'Eucaristia, en memòria del beat Francesc Castelló Aleu, el jove màrtir lleidatà que fou també membre de les Congregacions Marianes de Lleida. Abans de la celebració, les joves van ser rebudes per Mn. Gerard Soler, el qual en qualitat de vicepostulador de la causa de canonització del beat els

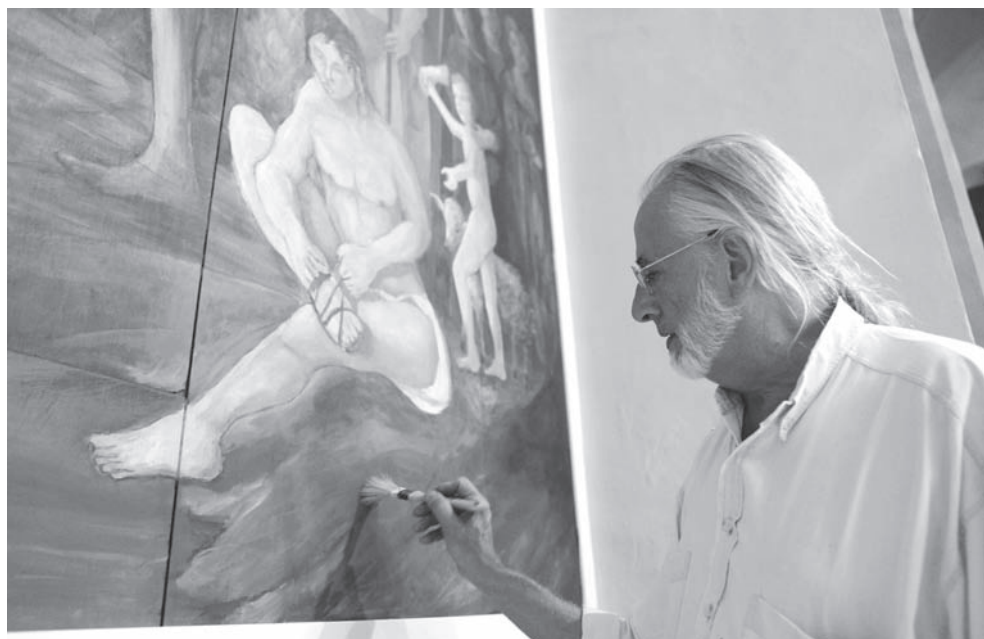
parlà de la vida i testimoni de fe del màrtir. Els va llegir la darrera carta que Francesc Castelló va escriure a la seva promesa Maria Pelegrí, moments abans de la seva immolació.

Les joves van visitar posteriorment l'exposició permanent dedicada al beat, on s'exposen pertinences personals del màrtir, així com diversa documentació històrica i gràfica de la seva vida i mort martirial i del procés de beatificació.

La visita a Sant Pere de Lleida va concloure amb una pregària a la capella del jove màrtir, davant la seva fotografia i venerant també la seva relíquia: «Ha estat una visita plena d'emocions per a tots nosaltres. Francesc Castelló va ser també congregant i això fa que el sentim com a molt més proper, com un germà gran en la fe. A totes ens ha commogut molt el que Mn. Gerard ens ha explicat de la seva vida i de com va lliurar-la per amor a Déu i els germans», ha explicat una de les alumnes del col·legi Companyia de Maria de Talavera de la Reina, en el que ja és el seu segon pelegrinatge a Lleida, que té com a objectiu que les seves joves alumnes coneguin aquest beat lleidatà i el prenguin com a exemple en el camí de la fe.

L'església de Vallclara incorpora un retaule sobre sant Joan Baptista

La pintura, de grans dimensions, és obra de l'artista Juli Sales

Joan Boronat
Vallclara

L'església parroquial del poble de Vallclara, a la Conca de Barberà, dedicada a l'advocació de Sant Joan Baptista, ha incorporat en el seu interior una pintura de grans dimensions, obra de l'artista Juli Sales, suposa una notable aportació pel que fa a l'embelliment del temple.

El quadre, de gran format, va ser beneït pel rector de la parròquia, Mn. Evarist Gómez, el diumenge 26 d'agost, en el decurs de la celebració de la missa dominical, en el marc de la festa major de la vila. El poble va poder admirar i elogiar l'obra acabada i instal·lada en un dels laterals del temple, concretament a l'antic altar de la Mare de Déu del Roser. Aquest retaule pictòric, sobre sis peces de fusta, fa 3,5 per 3,25 metres, que Juli Sales ha pintat al pati de la seva casa de Vallclara i, a estones, a l'estudi d'arquitectura —professió de la qual ja s'ha jubilat— de Barcelona.

Segons explica el mateix artista, ell es va oferir a prendre el relleu, en resposta a la iniciativa presa pel rector, que havia encarregat anteriorment la pintura del quadre a una altra persona, la qual no pogué dur-lo a terme per la dificultat que comportava. Juli Sales comenta que es va posar mans a l'obra el 12 de juny «amb l'objectiu d'enllestir-la el més aviat possible». El motiu d'acceptar el repte no és altre que «fer una aportació desinteressada a la parròquia del poble, on va néixer el meu avi», subratlla Sales, a la vegada nebot del desaparegut i insigne escriptor català Joan Sales.

El baptisme de Jesús

En l'actualitat aquella antiga capella del Roser és el baptisteri de la parròquia de Vallclara, atès que allí es va traslladar, ja fa temps, la pila baptismal. És per això que l'obra de Sales representa el baptisme de Jesús, recreació que es trasllada del riu Jordà al modest Francolí. La composició pictòrica de Juli Sales posa com a teló de

fons les muntanyes de Prades i el pont vell de Vallclara, amb el curs fluvial del Francolí.

Entre els personatges representats, per lògica, el protagonisme recau en les figures del Baptista, la veu que clama al desert, precursor del Messies, i el Jesús que es bateja, irradiat per la llum de l'Esperit Sant. Com si talment s'hagués aturat el temps, apareix un rostre de Jesús que Sales ha volgut pintar «amb expressió d'acceptació del que s'esdevindrà, en relació amb la seva passió,

mort i resurrecció». Per la seva banda, sant Joan es mostra «com trastornat pel que significa la immersió de Jesús al riu». Completen el conjunt els apòstols que s'ho miren, barrejats entre la gent que roman a l'espera de ser batejada, amb un estol de quatre àngels, a la part superior del quadre, pintats amb trets un xic surrealistes.

La tècnica emprada per Juli Sales combina la pintura en acrílic i a l'oli, sobre fusta, «i un cromatisme serè, en termes generals», com el mateix

pintor indica. Això no obstant, els ocres i el vermell venecià aporten un bri de pronunciat color, sense ofendre, respectuós amb la mística que s'inspira en aquest passatge evangèlic.

El mestre Juli Sales resalta el treball que ha fet el fuster de Vallclara a l'hora d'emmarcar i ajustar la seva obra pictòrica a la capella lateral de l'església. Aquest temple, amb el pas dels anys, ha anat recuperant elements ornamentals i iconogràfics, per suplir els desapareguts a l'any 1936.

Campanars

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

Riudellots de la Selva

Riudellots es troba a la conca del riu Onyar. La seva església parroquial, propera al riu, hi està exposada. Dedicada a Sant Esteve, és un edifici de principis del segle XVI aixecat en estil gòtic tardà. Consta d'una nau de tres trams capçada per un absis poligonal de cinc costats i coberta per una volta de creueria. Ha estat bastida amb carreus de les properes pedreres de Banyoles, encara que avui la façana estigui coberta d'un esgrafiament de tipus geomètric que amaga la pedra. És una església de dimensions mesurades amb una llargada de prop de 25 metres i una amplada total de 12 i escaig. El seu campanar, de 27 metres d'alçada, es veu esvelt, ja que fa sis vegades la seva amplada bàsica. Té una segona torre situada al frontis en el costat esquerre fent joc amb el cloquer a la dreta. És un comunidor; s'hi pot pujar per una estreta escala a partir del cor.

El campanar, de l'època del barroc, de planta rectangular (4 per 3,5 m) i de parets nues, destaca per l'originalitat del seu coronament modern; damunt un terrat s'hi aixeca una torrella de dos cossos de planta hexagonal

coberta amb una teulada piramidal de teules vidriades verdes. La nua dels seus murs queda mig dissimulada per un rellotge d'esfera a mitja alçada a la cara frontal i per dues finestres sageteres obertes a la del migdia.

La cel·la o estança amb les campanes es troba oberta amb dues finestres per banda amb balustrades. S'hi accedeix per una escala de cargol que arrenca del nivell del cor; és metàl·lica fins a les golfes, que són ben endreçades i formen una gran estança. A partir d'aquest punt cal pujar per una nova escala de metall, gairebé vertical, formada per barrots units a unes baranes.

Els indicis modestos de l'estil gòtic del temple es noten en el portal rectangular del frontis, que està coronat per una arquivolta apuntada recoberta per un bordó en arc conopial, unint-se els dos arcs en una contracorba un xic més amunt. El timpà, que es troba entre l'arquivolta i la llinda del portal, queda decorat amb traceries. El temple és una mostra de la modèstia i l'austeritat de la nostra arquitectura, que escull els elements essencials de cada estil sense acumular-hi decoracions que l'enfarfeguin.

«El matrimoni és una realitat viva que cal cuidar i renovar cada dia»

Venancio Carrión i Jordina Fabrés, coordinadors del Màster en Pastoral Familiar del Pontifici Institut Joan Pau II

Samuel Gutiérrez

Tot i que gairebé tota sempre han estudiat, Venancio i Jordina, tots dos professors i membres del moviment de Schoenstatt, estan convençuts que la formació és fonamental per al seu creixement humà i espiritual. Per això s'han embarcat amb entusiasme en el Màster de Pastoral Familiar del Pontifici Institut Joan Pau II, del qual ara són coordinadors regionals. Aquest curs és per a ells una oportunitat privilegiada d'aprofundir en el misteri de la vocació cristiana al matrimoni, un tresor bonic, i avui poc valorat, que se senten cridats a cuidar i renovar cada dia.

Quina és la gran aportació del Màster en Pastoral Familiar del Pontifici Institut Joan Pau II?

És una oportunitat singular de formació per a la família que estudia la seva realitat des de diferents ciències: psicologia, bioètica, filosofia, dret... Precisament, l'Institut Joan Pau II va néixer per a estudis sobre el Matrimoni i la Família dins de la Pontificia Universitat Lateranense de Roma. Va ser fundat pel Sant Pare Joan Pau II per oferir a tota l'Església una reflexió teològica i pastoral interdisciplinària sobre aquestes dues realitats, sense la qual la missió evangelitzadora no tindria un component essencial.

Des de quan s'imparteix aquest curs a Espanya?

El 1994 l'Institut obre una secció a Espanya amb seu a València i des del 1997 ofereix el Màster en Pastoral Familiar. Actualment l'Institut ofereix aquest Màster en quatre zones: nord, nord-est, centre i sud. La zona nord és Burgos, la zona nord-est és Barcelona, la zona centre és Madrid i la zona sud és Còrdova. A Barcelona fem les trobades d'hivern a la casa dels salesians de Martí-Codolar i a l'estiu fem la trobada al Seminari de Tortosa.

Per a qui està pensat el Màster en Pastoral Familiar?

Estudiar la realitat del matrimoni ens interessa a tots, matrimonis —amb fills o sense—, promesos, religiosos, sacerdots, consagrats i consagrades, els solters. Totes aquestes realitats convivim durant els caps de setmana i és molt enriquidor. El màster és obert a totes les realitats de l'Església i les famílies amb fills disposen d'un servei de monitors que s'està amb els nens durant el temps de formació.

«Més que parlar de crisi del matrimoni, hauríem de parlar de crisi en l'amor. No sabem estimar de debò, ens quedem en els sentiments»

que cal cuidar i renovar cada dia. Això ajudarà a mantenir unit el matrimoni i ofereix motius de reflexió per al propi matrimoni.

A vosaltres, personalment, què us aporta aquesta experiència? Us dóna una nova llum sobre al matrimoni i la família?

Personalment ens enriqueix molt perquè a poc a poc comprem la complexitat del matrimoni i tot el que cal cuidar. Ens ajuda a entendre que la vocació del matrimoni és arribar a Déu. Alhora veiem la necessitat d'ajudar als altres, perquè el matrimoni és molt gran, però també molt fràgil, i sentim la necessitat de transmetre-ho a tots els matrimonis possibles perquè ells també es puguin enriquir amb aquesta realitat.

El matrimoni i la família, entesos com els entén l'Església, estan avui en perill?

L'Església sempre ha buscat el bé de l'home. El matrimoni, com a realitat natural, a l'Església es veu enriquida pel sagrament, la gràcia de Déu. La societat actual, quan viu allunyada de Déu, està en dificultat de viure aquest amor, de descobrir Déu en el seu matrimoni. Més que parlar de crisi del matrimoni hauríem de parlar de crisi en l'amor. No sabem estimar de debò, ens quedem en els sentiments. Des d'aquest punt de vista, el matrimoni i la família està en perill i per això cal aprendre a estimar, a renovar l'amor.

Us sentiu cridats a defensar aquest llegat?

Com a matrimoni sentim la necessitat de poder transmetre aquesta vivència de l'amor conjugal a tots els matrimonis possibles i als promesos, perquè ells també es puguin enriquir d'aquest gran regal que Joan Pau II ens va deixar i que ell volia que es difongués arreu del món.

Màster en Pastoral Familiar

El futur de l'Església i del món passa per la família. Així ho creia i ho afirmava convençut el beat Joan Pau II, el qual va dedicar a aquesta matèria bona part del seu magisteri. A la llum de les seves intuïcions es va crear el 1981 el Pontifici Institut Joan Pau II per a estudis sobre el Matrimoni i la Família, que també compta des del 1994 amb seu a Espanya.

Una de les propostes més atractives és el Màster en Pastoral Familiar, un curs peculiar que integra una formació acadèmica orgànica amb les condicions logístiques oportunes perquè les famílies puguin participar amb els fills i enriquir-se intel·lectualment, humanament i espiritualment en un ambient familiar i de descans. L'objectiu d'aquesta especialitat universitària és «oferir als alumnes una formació interdisciplinària sobre al matrimoni i la família que els permeti comprendre el sentit de la vocació al matrimoni, i capacitar-los així per col·laborar en el treball per la família a les diferents diòcesis, parròquies, associacions o moviments apostòlics». Més informació: jordina_f@hotmail.com – 934 801 461

Per què creieu que avui, entre els matrimonis cristians, és especialment important aquest tipus de formació?

Actualment hi ha molt desconeixement sobre què és el matrimoni i a què som cridats els qui ens casem. Dediquem molt de temps a fer cursos, carreres, màsters, etc., sobre mil temes i l'important està en relació amb les persones que estimem. Fer un màster sobre la realitat del matrimoni i la família és vital per a l'enriquiment personal dins del matrimoni i per poder ajudar altres

matrimonis.

Una bona formació garanteix l'èxit del matrimoni i de la família?

Sens dubte el Màster en Pastoral Familiar t'ajuda a posar les bases i et dóna les eines per afrontar els moments de dificultat que tot matrimoni i família passa. Per exemple, l'arribada dels fills, o que no arribin fills, quan els fills marxen de casa, anar o no a tècniques de fecundació, el sentit de la sexualitat, com transmetre la fe als fills, etc. El matrimoni, però, és una realitat viva

«Fills estimats, també avui, amb l'esperança al cor, prego per vosaltres i agraeixo a l'Altíssim per cadascú de vosaltres que viviu els meus missatges amb el cor. Agraïu a l'amor de Déu perquè us puc estimar i guiar a través del meu Cor Immaculat, i també cap a la conversió. Obriu els vostres cors i decidiu-vos per la santedat, i l'esperança farà renéixer l'alegria als vostres cors. Gràcies per haver respost a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2012

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594

www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Preestrena d'un documental sobre el P. Batllori

Aquesta producció dona a conèixer l'obra de l'insigne jesuïta i humanista

Redacció
Barcelona

El dijous 13 de setembre, a les 22.00, tindrà lloc al cinema Comèdia de Barcelona la preestrena del documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi*. Dirigit per Francesc Llobet, amb guió de Valentí Gómez i amb assessorament històric del P. Josep Maria Benítez, ha estat produït per Cromosoma, Caixach Audiovisual i Televisió de Catalunya. Amb una durada de noranta-tres minuts, l'objectiu fonamental d'aquest documental és donar a conèixer l'obra del P. Miquel Batllori i Munné (Barcelona, 1909 - Sant Cugat del Vallès, 2003), un català universal, reconegut arreu del món com un dels grans historiadors de la cultura, que va deixar un llegat impressionant, recollit i continuat per múltiples estudiosos.

Aquest jesuïta i humanista insigne va ser un gran defensor de la llengua i la cultura catalanes, i una persona clau per entendre la gran aportació de Catalunya en els darrers 800 anys de cultura europea i universal. La producció i exhibició d'aquesta pel·lícula documental és l'esdeveniment que culmina a Catalunya l'Any Batllori, proclamat en commemoració del centenari del naixement del P. Miquel Batllori en un acte solemne que va tenir lloc al Palau de la Generalitat de Catalunya el 2 d'octubre del 2009.

«Una figura com la del P. Miquel Batllori no apareix massa sovint. Més aviat és molt rara. I la comunitat internacional en la qual ell es movia com peix dins de l'aigua —món de la història, de la

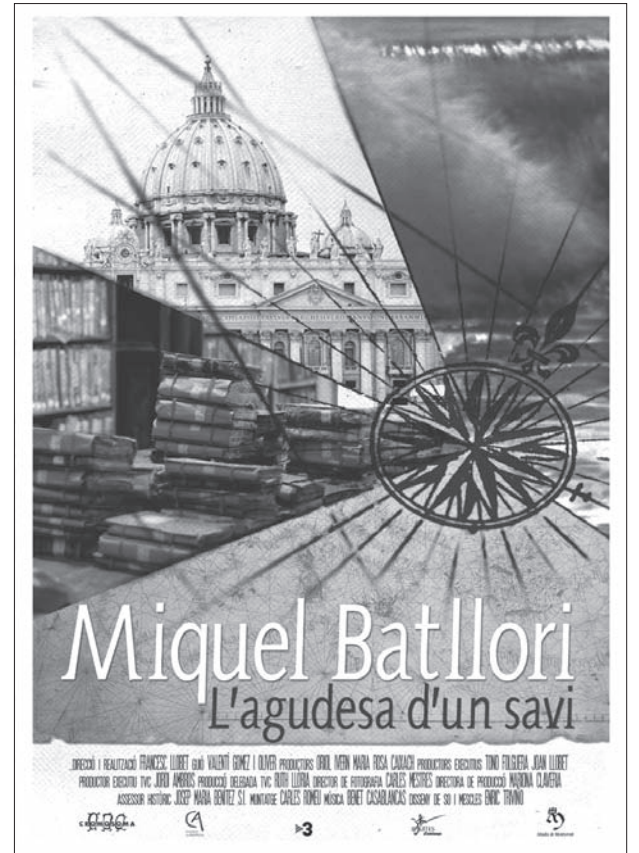
cultura, de la creació, de l'espiritualitat, de l'Església, de les societats civils— ho reconeixia, ho apreciava i, del seu saber, en feia l'ús més adequat: el considerava un intel·lectual de gran nivell, un savi. Tot això, barrejat amb el seu humorisme transcendental, justifica el títol del nostre documental: "L'agudesa d'un savi"», explica Francesc Llobet.

Historiador de la cultura i jesuïta «atípic», com a ell li agradava anomenar-se, és autor d'una obra completa en català (al voltant de personatges cabdals de la història de la humanitat) de 23 volums. Aquest documental ofereix la possibilitat que el gran públic visqui aquests personatges com una aventura (intel·lectual, vital, social, moral...) i els estimi com a representants de moments significatius de la cultura catalana, espanyola i de la humanitat, amb els seus elements positius i negatius, i alhora descobreixi la personalitat i el gran valor de les aportacions del P. Batllori.

Estructura i argument

El documental consta d'un principi, que posa el públic en context i l'avis de l'humorisme transcendental del protagonista, i sis capítols que desenvolupen cada una de les temàtiques: Ramon Llull, Arnau de Vilanova, la nissaga Borja, Baltasar Gracián, l'expulsió dels jesuïtes d'Espanya el 1767, el segle XX: el cardenal Vidal i Barraquer i l'historiador Jaume Vicens Vives, una conclusió i un final.

A més hi ha tres veus diferents: una veu en *off* (Sergi Mateu), on es donen les notícies imprescindibles per a la comprensió de les imatges i del sentit dels personatges; la veu d'un actor (Jordi Varela) llegeix els textos del P. Miquel Batllori, i això fa que les seves reflexions i consideracions sobre els protagonistes

del documental siguin de primera mà, i una veu sapiencial femenina (Neus Cendra) que, com si es tractés d'un epifonema, ajuda l'espectador a entrar i a sortir del documental. Així mateix, la música de Benet Casablanques aporta força expressiva des d'una perspectiva contemporània.

Les imatges de documentació on apareix el P. Batllori tenen un tractament especial per tal de conferir-los identitat i integrar-les acuradament en les noves tecnologies.

Solsona, seu de l'Acadèmia Internacional de Música

Ramon Estany / Solsona

L'Acadèmia Internacional de Música de Solsona (AIMS) és un projecte de descentralització i democratització cultural, un espai de creació musical i un punt de trobada de joves talents d'arreu del món. Una seixantena d'alumnes de més de vint nacionalitats es troben cada estiu a Solsona. Les assignatures que s'imparteixen són: violí, viola, violoncel, contrabaix, piano, orgue, música de cambra en diverses formacions, orquestra de cambra i improvisació.

L'elevada càrrega de treball i l'alt grau d'exigència als quals són sotmesos els alumnes garanteixen el salt qualitatiu dels estudiants que ha donat prestigi a l'Acadèmia. El projecte, més enllà dels objectius docents, estimula valors de convivència i compromís col·lectiu entre els alumnes i promou la formació de grups de cambra entre els participants.

L'Acadèmia concentra tots els esforços perquè l'alumne visqui l'experiència d'un músic professional, oferint-li la possibilitat de mostrar el fruit del treball realitzat a les classes dalt dels escenaris del Festival Pedagògic.

L'AIMS Festival és el primer i únic festival pedagògic del país. Neix de l'Acadèmia i respon, des dels seus orígens, a una necessitat pedagògica del projecte: la interpretació en viu. Del 8 al 19 d'agost s'hi van oferir concerts en format clàssic a auditoris, esglésies i sales de concert. També n'hi va haver quatre que van formar part de l'AIMS al Carrer, on els artistes van presentar la seva música als carrers del casc antic de Solsona. Alumnes i professors també van actuar

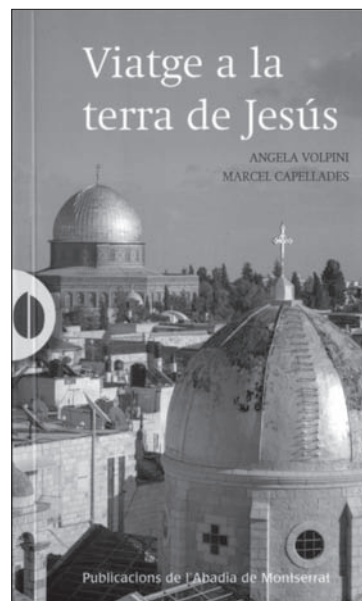
a hospitals, casals de gent gran i centres d'acollida, la vessant més social del projecte. Així mateix, s'hi van impartir dues conferències.

L'objectiu dels quatre concerts celebrats als carrers del casc antic de Solsona fou enderrocar les barreres que encara puguin generar els teatres, els concerts de música clàssica o el preu de l'entrada. L'afluència de públic creix any rere any. Gràcies a aquesta iniciativa, molts assistents es van animar a provar l'experiència d'assistir a un gran concert de

banda, difondre la cultura musical catalana i en especial la història de la música instrumental de Catalunya. Víctor Estapé, compositor i professor del Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona, va parlar de figures il·lustres com Montsalvatge, Mompou i Toldrà.

Els punts clau d'AIMS d'aquesta onzena edició van ser l'excel·lència del professorat, el gran talent dels alumnes que hi van participar a la qualitat i l'ampli abast dels concerts, així com l'esforç, l'exigència i l'entusiasme de tots els participants.

Llibres

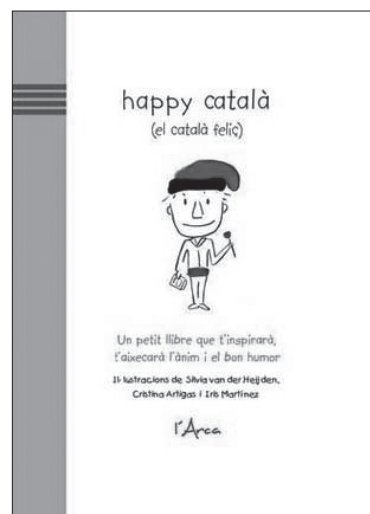

Proposta vàlida

Els autors d'aquest volum ofereixen al lector unes reflexions suggeridores sobre la terra de Jesús i sobre les diferents emocions que aquests llocs susciten en el seu ànim, dos «pelegrins» que tenen en comú l'amor pel seu missatge. Partint de camins diferents coincideixen a comprendre com aquell missatge, adreçat a tota la humanitat, és l'única proposta vàlida per trobar la pau i la felicitat en el món.

Angela Volpini i Marcel Capellades, Viaje a la tierra de Jesús. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, 2012, 156 pàg.

Aposta per la felicitat

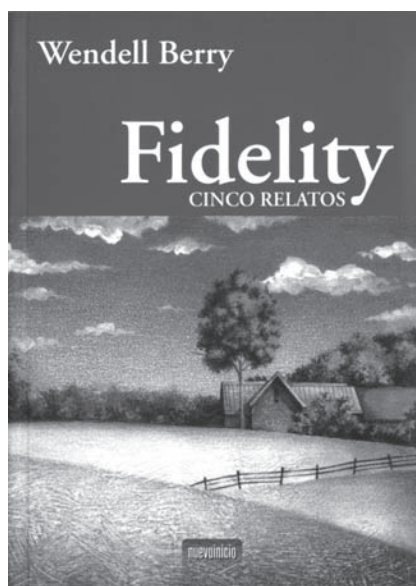

Dedicat a «tots els que senten i estimen Catalunya», aquest llibre té com a objectiu principal que els catalans ens sentim més feliços. Amb il·lustracions divertides i textos originals, el lector coneixerà una sèrie de coses que pot fer per sentir-se més bé i gaudir d'una vida més plena: escoltar aquelles cançons que l'emocionen, plantar cara a les pors, adonar-se que sempre hi ha una llum al final del túnel, perseguir els somnis...

Autors diversos, Happy català. El català feliç. Editorial L'Arca, 2012, 128 pàg.

Lligams humans

L'escriptor Wendell Berry critica amb agudesa la manca de respostes que, davant dels problemes dramàtics de la nostra cultura i del nostre temps, afecten molts cops diferents esglésies, així com les administracions i universitats. Les seves novel·les i relats recreen l'espai fictici d'un poble anomenat Port William, a Kentucky, i descriuen els lligams humans que hi ha entre els membres d'aquesta comunitat rural.

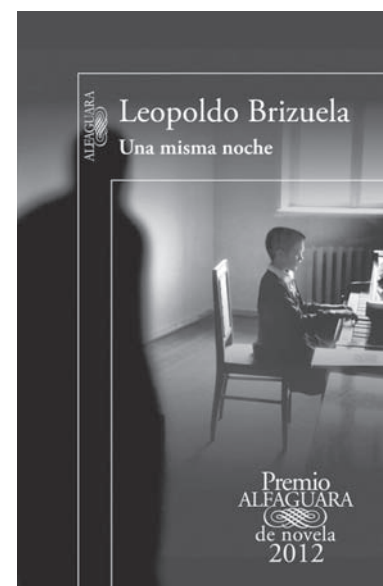

Wendell Berry, Fidelity. Cinco relatos. Editorial Nuevo Inicio, Col·lecció Narrativa, 2012, 214 pàg.

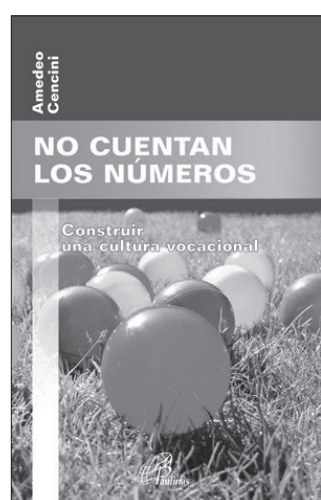
Poder i intolerància

Narrada com el quadern de notes d'un detectiu que, pista rere pista, s'indaga a ell mateix i s'exposa al crim organitzat, *Una misma noche* és una novel·la de suspens que explora el rol dels ciutadans enfrontats a les formes més brutals i secretes del poder. Així mateix, a les seves pàgines es reflexiona sobre la consciència intolerable de la nostra pròpia covardia. Amb aquesta obra l'escriptor Leopoldo Brizuela va obtenir el Premi Alfaguara de Novel·la 2012.

Leopoldo Brizuela, Una misma noche. Editorial Alfaguara, Col·lecció Hispànica, 2012, 288 pàg.

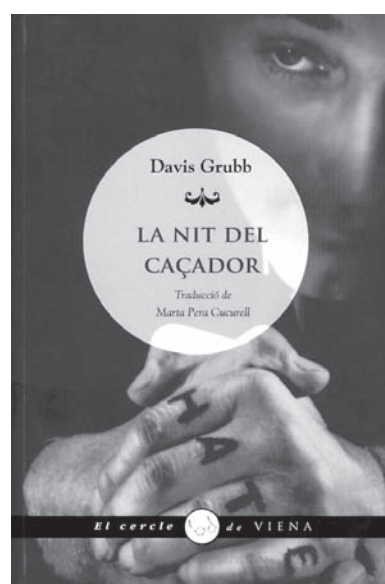

Vocació autèntica

El sacerdot Amedeo Cencini ens descobreix en aquest llibre la transcendència d'una nova cultura vocacional, on cada vocació pot ser acollida, valorada i estimada. Per això, argumenta l'autor, cal crear una nova mentalitat vocacional, juntament amb una pedagogia de les vocacions renovada, que no atorgui tanta importància al nombre, sinó a l'acompanyament, perquè cada persona pugui trobar i respondre a la seva vocació veritable a la vida.

Amedeo Cencini, No cuentan los números. Construir una cultura vocacional. Editorial Paulinas, Col·lecció Búsqueda, 2012, 120 pàg.

Tot un clàssic

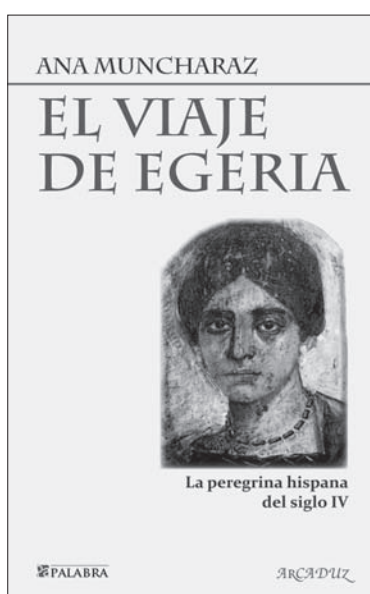
Qui no ha vist la pel·lícula *La nit del caçador*, dirigida per Charles Laughton el 1955? Aquesta obra mestra del cel·luloide està basada en una novel·la magnífica de l'escriptor nord-americà Davis Grubb. El protagonista és Harry Powell, un personatge enigmàtic al qual anomenen el Predicador i que porta tatuada en una mà la paraula «amor» i a l'altra «odi». La seva intenció és trobar el botí del qual li va parlar Ben Harper, condemnat a mort.

Davis Grubb, La nit del caçador. Viena Edicions, Col·lecció El Cercle de Viena, 2012, 292 pàg.

Un itinerari vital

Egèria és una figura històrica que va fer una de les primeres peregrinacions a Jerusalem al segle IV. La periodista Ana Muncharaz reconstrueix aquest itinerari, posant-la en contacte amb les grans figures del cristianisme de l'època: el papa Damas, Gregori Nacianzè, Joan Cassià... Seguint Egèria descobrim la vitalitat d'un cristianisme encara naixent i l'acompanyem també en el seu viatge interior a la recerca del seu destí espiritual.

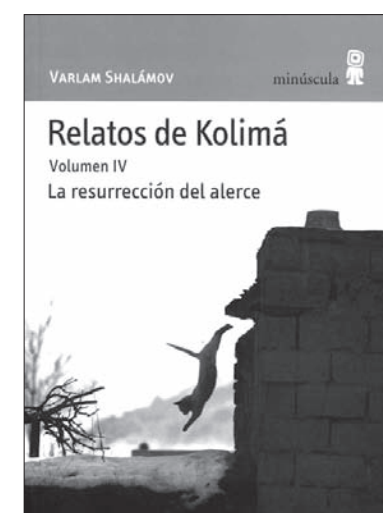
Ana Muncharaz, El viaje de Egeria. La peregrina hispana del siglo IV. Ediciones Palabra, Col·lecció Arcaduz, 2012, 304 pàg.

Experiència traumàtica

En aquest quart volum de *Relatos de Kolimá*, Varlam Shalámov, una de les figures essencials de la literatura del segle XX, aprofundeix —oferint sempre una perspectiva nova— en els episodis i personatges amb els quals va compartir els anys llargs i dramàtics que va passar al gulag. Reivindica una expressió literària radical de l'infern que va patir. L'escriptor rus converteix Kolimá en un text que s'expandeix i es transforma a través de cada relat.

Varlam Shalámov, Relatos de Kolimá. La resurrección del alerce. Editorial Minúscula, Col·lecció Paisajes Narrados, 2012, 362 pàg.

Crítica literària

Un temps que va ser el nostre

Ho sento, però avui no us comento cap novetat estricta. A la velocitat que anem vivint, una «novetat» es considera un llibre de setmanes o mesos des del seu llançament al mercat i aquest que comentaré és el Premi Sant Jordi 2010. Una novetat per als qui no l'hagin llegit i actual per a tothom.

El que més m'ha sorprès del llibre de Ramon Solsona és que hagi obtingut el Premi Sant Jordi i ho dic pel seu vocabulari volgutament incorrecte, que reflecteix fidelment la parla d'un moment i ambient popular mitjà/baix que parlàvem a Sants i a molts altres llocs, on el català només el sabíem per transmissió oral i que l'autor el fa córrer continuament al llarg de la seva aventura.

A mi m'ha encantat pel fet de fer-me reviu llocs coneguts i pel desafiament verbal, però he de reconèixer que he admirat l'atreviment d'un jurat que ha valorat més la realitat vital de l'obra davant d'una correcció literària tan poc respectuosa amb els canons gramaticals. Potser és aquest un dels motius del premi: permetre les llicències ortogràfiques per fer un dibuix exacte de la vida en un temps i unes circumstàncies concretes. A mi ja m'està bé.

L'HOME DE LA MALETA

Ramon Solsona

Edicions Proa, 2011, 296 pàg.

El personatge és un supervivent que, en situacions extremes i anant a la seva, descol·locat per les circumstàncies, va amunt i avall per la vida i d'aquí la importància de la seva maleta, que a l'hospici era un símbol de llibertat i en el seu futur ho és de la seva quotidianitat.

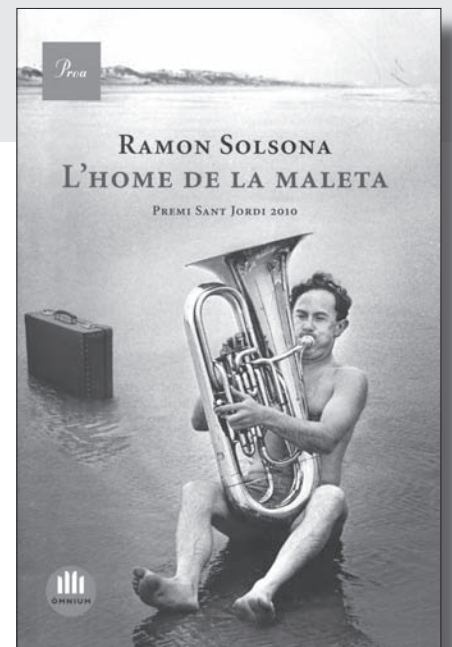
Mireu la frase que l'editor reproduïx a la contraportada i us fareu càrrec de l'estil del llibre: «Abans estava molt clar qui eren els pares, els germans, els cosins, la dona, la sogra o els cunyats. Ara tot és de *quita i pon*. Li preguntes a un nen pel seu pare i et diu: "Quin?" Ja t'ha fotut! Ara tot són mitjos pares, mitges mares, mitjos germans, mitjos tiets, mitjos cosins. I vinga ex: exmarits, exdones, escunyats, exsogres, exconsogres... Tot són ex, cogo'n Ceuta i Melilla!»

Us he reproduït sencera aquesta frase per fer-vos veure l'estil, un pèl

groller, però que reflecteix el vocabulari del moment i els castellanismes o mots incorrectes que fan més creïble la narració. A més, com que l'ofici del protagonista és músic d'orquestra de ball, situa lletres de cançons en castellà a situacions concretes, on coincideixen aquelles lletres amb la idea que ell té de la vivència d'un moment determinat. Tot un exercici que dóna un toc d'ironia que podem ajuntar a l'humor que anirem trobant al llarg de tota la lectura.

El personatge, com molts avui dia, queda descol·locat perquè el món va molt de pressa, però ell, gat vell amb experiències extremes, sap refugiar-se en la ironia i ens ofereix una crònica divertida i sense manies del que passa al voltant seu.

Fins i tot el darrer desenllaç us sorprendrà quasi tendrament. Els de Sants en gaudireu encara més.

Pere Fàbregues
Libreter

Crítica teatral

El llenguatge mut dels estris domèstics

«STOMP».

Creació i direcció: Luke Cresswell i Steve McNicholas. Stomp Productions i Glynis Henderson Productions. Teatre Victòria, Barcelona. Fins al 16 de setembre.

Pel cap baix, la productora de l'espectacle *Stomp* diu que té mitja dotzena de companyies que simultàniament ofereixen aquest espectacle arreu del món. Commemoren el seu vintè aniversari amb una proposta renovada. Han actuat en una quarantena de països, han treballat amb més d'un centenar d'intèrprets i han acumulat més de quinze milions d'espectadors. Després de tres anys, ara han tornat, a Barcelona, on ja van engrescar tothom el 2004 i el 2009.

Vet aquí la matèria primera dels intèrprets, músics i ballarins de l'espectacle: escombres, tapes de cubells d'escombraria de mides grans i petites, pals, sorra, arròs, rajoles, aigua, piques de cuina, encenedors *Zippo*, bosses de plàstic, capses de mistos, fulls de diari, sabates singulars de claqué... i em deixo estris i utensilis. Incorporacions recents: llaunes i pneumàtics. Les exigències de

Una escena de l'espectacle de música i dansa.

l'espectacle els ha portat a consumir, fins ara, diuen, unes 50.000 capses de mistos —els mistos val més no comptar-los!—, unes 30.000 escombres, uns 20.000 cubells, uns 10.000 pals... Són dades tòpiques, si voleu, però necessàries perquè l'espectador es faci càrrec a l'avançada de les característiques de l'espectacle.

En la seva actuació, els del xou *Stomp* mantenen el seu esperit d'humor. Pot ser que l'espectador entri a veure l'espectacle pensant que en sortirà amb el cap com un timbal. Doncs, no. La

pressió acústica és —increïblement— moderada. Es deuen haver fet grans o és que el món actual no vol soroll? Fins i tot hi ha seqüències de so suau, suavíssim, en què l'espectacle afluixa expressament el ritme, per reprendre'l de seguida, esclar, amb una nova pujada de tensió.

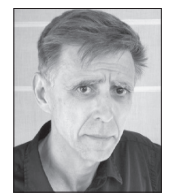
Els intèrprets —la veritat és que un no sap ben bé com qualificar-los: ballarins, practicants de *hip-hop*, músics, actors, *performers*... fins i tot, en un moment donat, malabaristes!— hi aboquen sang i fetge, cos i ànima, i suen la

cansalada en un espectacle d'una hora i mitja llarga, amb bisos previstos, com manen els canons d'un concert, que manté una línia narrativa, de diàleg entre els personatges, confegint també una sèrie de caràcters de cadascun d'ells: el forçut, el que pateix *bullying* però se surt sempre amb la seva, les noies que no volen quedar enrere dels més pinxos, els que acompanyen les accions dels líders...

L'escenografia és, si un activa la imaginació, com un decorat de cuina per a una família de gegants. De les plaques metàl·liques pengen olles, pots, plats, coberts i utensilis de tota mena. La percussió passa de la introducció amb el fregadís gairebé silenciosos de les escombres a l'estridència dels cubells d'escombraria. Els diversos sons són l'abecedari d'un diàleg mut que estira i arronsa, perd i guanya, juga i enganya, creant, en definitiva, una partitura que potser a segons quins melòmans poc proclius a tendències populars, els posaria, segurament, els pèls de punta.

Però, per poc que us interessi el joc, és impossible sortir-ne indiferent. *Stomp* arrossega auditoris sense fronteres per la seva energia interpretativa, la seva passió escènica, la seva capacitat de combinar una branca de la música amb el resultat escènic a partir de la modèstia dels elements que utilitzen.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Actualitats científiques

Ha mort el químic descobridor de la capa d'ozó

Com tothom sap ara, a una alçada d'uns trenta quilòmetres per damunt de la superfície terrestre, i embolcallant tot el nostre planeta, tenim la benèfica capa d'ozó (formada per oxigen triatòmic) que ens protegeix de les mortíferes radiacions que ens arriben d'arreu del cosmos, com molt bé saben ara també els astronautes, que se n'hagueren de protegir. Si ara aquesta capa ozònica desaparegués, ens diuen els científics, en unes poques dècades desapareixeria la humanitat. El que ja no sap tothom és el nom del químic que va estudiar com es forma aquesta capa protectora i va exposar què cal tenir en compte a fi i efecte d'evitar que es deteriori. Era americà i es deia Frank Sherwood Rowland (Delaware, Ohio, 1928-2012) i es va morir el març d'enguany. Per tots els seus treballs havia estat guardonat amb el premi Nobel de Química el 1995. Quins van ser els mèrits d'aquest científic? Val la pena conèixer-los. No tan sols havia donat l'explicació de com es va formant i descomponent contínuament aquesta capa estratosfèrica sinó que va ser ell qui va alertar de les substàncies que, fabricades per l'home, poden deteriorar l'ozó accele-

Frank Sherwood Rowland.

rant-ne la descomposició. Gràcies a ell es posà en marxa el 1987 el protocol de Mont-real contra els clorofluocarbonats (CFC) i altres productes que la destruïen. També ell va fer notar el cèlebre «forat» d'ozó que s'havia originat a l'Antàrtida, cosa que

posà en marxa també una campanya que va servir perquè els governs acordessin l'eliminació progressiva de totes les substàncies que ell havia indicat com a perilloses, per evitar que el forat es fes més gran.

Em direu: i com pot ser que aquestes substàncies arribin a causar mal a trenta quilòmetres d'alçada? Rowland el 1974 ja va demostrar sense cap mena de dubte (i ho publicà a la revista *Nature*) que els gasos emanats d'aquests compostos artificials interactuen amb la llum solar i es desintegren a les capes altes atmosfèriques fins a alliberar àtoms de clor i molècules d'òxid de clor que descomponen gran nombre de molècules d'ozó. Cosa que ratificà l'Acadèmia Nacional de Ciències el 1976, després de comprovar la validesa de les seves conclusions. Rowland ha mort als 84 anys i Kenneth C. Janda, degà de la Universitat de Califòrnia n'ha dit: «Ell va salvar el món d'una catàstrofe. Mai no va defallir en el seu compromís amb la ciència, amb la veritat i la humanitat.» Cosa que creiem que ha estat dita amb tota veritat. Que Déu li tingui en compte per premiar-li el que va fer en bé de tothom.

Certes científiques i fe cristiana

28. Darwin amb la seva teoria no s'oposà a la fe en un Déu creador

Hi hagué uns seguidors de Darwin que sí que veieren en l'evolucionisme un argument contra la religió. El més convençut d'ells va ser l'ateu Thomas Henry Huxley (1825-1895) que s'entusiasmà amb la lectura del llibre sobre l'origen de les espècies que Darwin havia publicat el 1859 i es féu amic del seu autor. De seguida va voler aplicar la teoria evolucionista a l'home considerant-lo com una espècie animal més, i publicà el 1863 *Man's Place in Nature* («El lloc de l'home en la natura»). Com que Darwin no va voler mai polèmiques, va ser Huxley qui es prestà a defensar l'evolucionisme en conferències que originaren discussions públiques. La més cèlebre va ser a Oxford amb l'assistència del bisbe anglicà Samuel Wilberforce que durant mitja hora va atacar les idees de Darwin i preguntà irònicament a Huxley si descendia del simi per part de pare o per part de mare, i ell li contestà que, si pogués triar per avantpassat entre una mona i un home que feia una pregunta com aquella, triaria sens dubte la mona (es diu que algunes dones presents es desmaiaren davant la insolència de la resposta). Però no confonguem Huxley amb Darwin.

Darwin també va escriure un llibre sobre l'origen de l'home

En el llibre sobre l'origen de les espècies només deia: «Es farà (amb tot el que he exposat) molta llum sobre l'origen de l'home i la seva història.» I no hi afegia res més. Potser no volia enemistar-se amb l'església anglicana i per això ho deixà així. I cap al final del llibre fa una al·lusió al Creador de les primeres formes de vida, qui sap si per la mateixa raó (o convençut que no se'n pot prescindir). Però els seus amics materialistes, Huxley sobretot, l'incitaven a escriure alguna

cosa més sobre el tema.

Ell s'hi resistia, però per complaure els amics, o potser perquè la seva mentalitat anava canviant, es decidí a fer-ho. El 1871, dotze anys després del primer llibre, sortia de la impremta *The Descent of Man and Selection in Relation to Sex* («La descendència de l'home i la selecció en relació amb el sexe»). Hi exposava que l'home, com a animal que és, prové també d'un animal anterior del mateix grup biològic dels anomenats primats (que són tots els simis). I hi exposa tres arguments per defensar-ho: l'homologia dels òrgans humans amb els dels altres mamífers superiors, la semblança entre el desenvolupament embrionari de l'home i la resta dels vertebrats i l'existència d'òrgans o estructures rudimentàries en l'organisme humà que sorgeixen com a vestigis d'altres que són funcionals en certs animals. No pot aduir cap argument paleontològic perquè al seu temps encara no s'havia descobert cap fòssil que fes referència a un avantpassat de l'espècie humana. Després exposa que el psiquisme humà només difereix en grau, i no essencialment, del psiquisme dels animals superiors. Arriba a dir que «no hi ha cap diferència fonamental entre l'home i els mamífers superiors quant a les facultats mentals». No cal dir que aquí no pot donar raons convincents del que afirma. Diu que el grau superior de la intel·ligència humana també s'ha obtingut per selecció natural, per allò de la supervivència dels més ben dotats. I pel que fa a la selecció en relació amb el sexe, diu que, com que les femelles seleccionen el mascle més atractiu resulta que hi ha hagut un canvi gradual en l'espècie cap a una forma més perfecta, els mascles ben seleccionats amb bona descendència han millorat el llinatge humà.

És que Darwin, escrivint això, havia

acabat essent ateu del tot? Avui prou sabem tots que la doctrina de l'evolució (ben explicada) no va pas contra la nostra fe cristiana, però aleshores semblava ben bé oposar-s'hi. Què havia passat a l'interior de Darwin?

De creient convençut passà a agnòstic declarat

Però mai no es va manifestar ateu del tot. El fet que li diguessin, tant els amics ateus com els pastors de l'Església (anglicana), que l'evolució era incompatible amb la fe cristiana per força havia d'anar minant la seva mentalitat que en un principi era la d'un creient que no dubtava pas de la seva fe. Quan s'embarcà en el *Beagle* encara no havia perdut la seva vocació de fer-se sacerdot, si bé, com ell mateix dirà, la va perdre «de mort natural» durant el viatge. Però no va perdre encara la fe en el que la religió li havia ensenyat. Va ser gradualment que l'anà perdent a mesura que es feia amb els amics i reflexionava en les seves idees. La fe en l'Església anglicana sembla que sí que la perdé del tot (perquè li deia que Déu havia creat totes les espècies una per una), però creiem que no es pot dir el mateix de la fe en un Déu creador. No hi ha raons per afirmar amb seguretat que no va ser sincer en allò que deia al final del primer llibre: «Hi ha grandesa i esclat en la idea que la vida, amb les seves diverses energies i facultats que té, hagi estat alenada pel Creador en comptades formes, o potser en una de sola, i que, mentre el nostre planeta ha anat girant segons les lleis de la gravitació des d'aquell començament tan simple, s'hagin desenvolupat i evolucionin interminablement incompatibles formes de vida, de les més belles i meravelloses que pugui concebre la fantasia.»

Quan escriu als amics diu que ha perdut la fe en el Déu de la Bíblia, però això no implica pas haver-la perduda en el Déu creador. Creiem que exageren el que diuen alguns que dissimulava el seu ateisme per no ofendre els creients i, entre ells, la seva esposa. Darwin tenia una esposa, creient practicant, que estimava i ella a ell. Va ser sempre un matrimoni ben avingut. És clar que Darwin respectava la fe de la seva muller. Però hi ha encara una cosa més, prou interessant, que cal explicar. Es conserva una llarga carta d'ella al seu marit que li escriu preocupada per ell en veure que ha deixat la pràctica religiosa. Entre altres coses li diu: «L'opinió que tinc i que vull conservar de tu és que, mentre actuis en consciència i vulguis conèixer la veritat i tractar-la sincerament, no pots equivocar-te; però hi ha raons alienes a la meua voluntat que no em deixen consolar mai amb aquesta idea... Tant de bo que aquest hàbit propi de la recerca científica de no creure en res que no sigui demostrat, no influeixi massa en el teu esperit ja que hi ha assumptes que no poden ser demostrats de la mateixa manera... No estic totalment d'acord amb tu en allò que vas dir: que sortosament no hi ha dubtes de com cal actuar. Crec que pregar és un exemple de la postura contrària, perquè allò és un deure imperatiu i això potser no ho és...» Al final de la carta hi ha escrit amb lletra de Darwin: «Quan em mori sapigueu que he besat aquesta carta i he plorat per causa d'ella moltes vegades. C. D.» Ho signa amb les seves inicials.

També tenim una carta de Darwin, de les últimes que va escriure, que hi diu: «Al llarg de les meves fluctuacions no he estat mai un ateu en el sentit de negar l'existència de Déu. Així ho crec en general i cada cop més en fer-me vell, excepte en comptades ocasions; el meu estat d'ànim podria ser descrit com el d'un agnòstic». No tenim cap raó per dubtar de la seva sinceritat en aquesta carta. Per això la nostra opinió és que va morir dubtant sincerament del que la fe cristiana ens ensenya, però no negant-la i, després de plorar pel que li deia l'esposa en aquella carta, acollint-se a la misericòrdia d'un possible Creador.

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Aquesta setmana destaquem

Ràdio Estel, nova temporada

El dilluns dia 17 de setembre comença una nova etapa de Ràdio Estel, que enguany ha arribat als 18 anys d'existència. Una història curta però molt densa que han anat teixint moltes persones des de molt abans de la seva arrencada fins als nostres dies. Temps hi haurà de dedicar-los el nostre record, i sobretot, el reconeixement a la seva tasca, molt sovint des de l'anònim i sense cap mena de remuneració econòmica.

Les últimes dades d'audiència, tant les de l'EGM com les del Baròmetre de la Comunicació, ens han estat prou favorables com perquè ens haguem hagut de plantejar un nou model de programació. És per això que la d'aquesta temporada no ofereix grans novetats pel que fa a la seva estructura. Més que treure programes i posar-ne de nous, o fer canvis horaris, ens hem proposat treballar a fons en els continguts, renovant espais, col·laboradors, objectius. Treballar amb més rigor del que hem fet fins ara, perquè el rigor mai no té límits; les coses sempre es poden fer millor si el projecte és creïble i genera entusiasme i il·lusió.

Millorarem i ampliarem els espais religiosos; serem molt més curiosos en la selecció musical, malgrat l'excel·lent suport que ja té; treballarem per millorar l'atractiu de les diverses emissions parlades. Ens esmerçarem, tot l'equip, a materialitzar millor els objectius de projecció humanística i cristiana que es van marcar els primers promotors de Ràdio Estel: el cardenal Narcís Jubany i el periodista Joan Viñas, l'home que va suggerir el nom.

Ràdio Estel arriba a la seva majoria d'edat en uns moments molts difícils

«Treballar amb més rigor del que hem fet fins ara, perquè el rigor mai no té límits; les coses sempre es poden fer millor si el projecte és creïble i genera entusiasme i il·lusió»

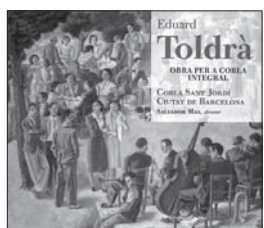
per al panorama comunicatiu en general, els més incerts de les últimes dècades. Tampoc per a nosaltres el nostre dia a dia és gens fàcil. És per això que volem tancar aquest comentari amb unes paraules que va escriure el bisbe Joan Carrera, un dels promotors més entusiastes de l'emissora durant molts anys, amb motiu del seu desè aniversari. Un text que vuit anys després d'haver estat escrit conserva tota la vigència:

«Ara que la barqueta de Ràdio Es-

tel, varada amb tants esforços, compleix deu anys de navegació, el meu desig i el meu prec, el desig i el prec de tots aquells que hi treballem o hi hem treballat seria, ben segur, aquest: ajudeu-nos. La barqueta és feble i els vents bufen fort. És possible que, ara a l'un, ara a l'altre, el seu rumb, en un moment determinat, no li plagui. Parlem-ne. Sempre serà possible reorientar-lo... sempre, és clar, que la barqueta no naufragui.»

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

Sardanes virtuoses

★ **Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, Eduard Toldrà.**
Columna Música

Sota la direcció musical de Salvador Mas, la Cobla Sant Jordi Ciutat de Barcelona ha enregistrat dos discos amb obres per a cobla del mestre Eduard Toldrà (1895-1962). Toldrà va voler atorgar a la sardana i, per extensió, a la cobla una dignitat de vegades negada en el món de la música. En aquest treball, cal destacar les peces *Sol ixent* i *Ofrena*.

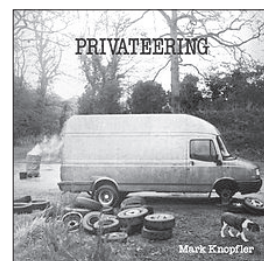
Temes acústics

★ **Artistes diversos, Acoustic Dreamland.**
Putumayo

En aquest àlbum, onze cantautors interpreten cançons acústiques, tant clàssiques com contemporànies. La finalitat és aconseguir el relaxament i la serenitat d'ànim del públic. Entre altres, Lucy Kaplansky posa veu a la cançó de bressol *Dreamland*, Elizabeth Mitchell ofereix la seva bella veu a *Blue sky* i William Fitzsimmons canta *You can close your eyes*.

Llegenda viva

★ **Mark Knopfler, Privateering.**
Mercury

El llegendari guitarrista, cantant i compositor Mark Knopfler va editar el 4 de setembre passat el seu vuitè àlbum en solitari. El seu estil actual és força diferent del que va crear amb Dire Straits, basat en una combinació de diverses fonts com el blues, el rock i el pop. Knopfler ha venut al llarg de la seva trajectòria artística més de 135 milions de discos.

Jazz etern

★ **Helen Merrill, Helen Merrill.**
Resistencia

En aquests dos CD es fa una selecció de l'extraordinària carrera musical de Helen Merrill, una de les grans veus blanques del jazz. De comportament humil com a artista i altament exigent com a professional, grans músics i autors han volgut comptar amb la seva veu harmoniosa i càlida. La seva especialitat sempre ha estat la balada.

Des del carrer

MAR MILERA, COORDINADORA A CATALUNYA DE LES ESCOLES D'EVANGELITZACIÓ SANT ANDREU

«A l'Escola mirem de propiciar que la gent tingui una nova experiència de fe»

Samuel Gutiérrez

«Aneu arreu del món i anuncieu la Bona Nova a tota la creació.» Aquest és el lema de les Escoles d'Evangelització Sant Andreu (www.evangelizacion.com), una iniciativa internacional de formació i creixement en la fe amb més de 30 anys d'experiència. Mar Milera (l'Havana, 1976) és la coordinadora de l'Escola a Catalunya, on aquesta experiència es va iniciar fa tres anys. Si voleu conèixer-los i participar en un dels seus cursos, del 28 al 30 de setembre s'impartirà a Sant Cugat del Vallès el primer: «Vida Nova.» Més informació: bcn.evangelizacion@yahoo.es.

Què són les Escoles d'Evangelització Sant Andreu?

Com el seu nom indica, són escoles on formem nous evangelitzadors per a la nova evangelització. Tenen una metodologia, un programa de formació i uns criteris de disciplina. És una estructura transversal que ofereix un servei de formació orientat perquè els catòlics siguin evangelitzadors. L'escola, que compta amb un programa molt elàstic, és un espai obert a totes les entitats de l'Església que vulguin aprendre i sumar-se a l'evangelització. La idea és que, després de la formació, la gent torni al lloc d'on ha vingut més encès, més preparat, i allà transformi la realitat. Mirem de donar les condicions per propiciar que la gent tingui una nova experiència de fe. Qui ja l'ha tinguda, que reprengui l'empenta del primer amor, i qui no l'ha tinguda, encendre'l i acompanyar-lo a la trobada amb el Senyor.

Sou, doncs, un nou moviment eclesial?

No som cap moviment ni grup amb carisma propi. La nostra estructura és una mica nova, perquè no es tracta de crear grups nous, sinó d'alimentar i ajudar a créixer els ja existents. Creiem que aquesta és avui la necessitat

més urgent. Prenent les intuïcions de Joan Pau II, un dels nostres objectius principals és generar en l'Església, en els grups i en les persones, un nou ardor en la fe. Estem plenament en línia amb la nova evangelització. Som una proposta més en aquest sentit.

Quins són els trets essencials de la vostra proposta formativa?

Un dels nostres principis educatius és que «no hi ha res en l'enteniment que no hagi entrat pels sentits». Per això fem servir moltíssims recursos visuals, olfactivs, tàctils... Intentem que no hi hagi alumnes, sinó participants. Des de la vivència pròpia, es tracta de compartir-ho amb l'altre en un ambient de comunitat i que creixem tots plegats en el seguiment del Senyor. En els cursos, que són curts, intensius i amb una marcada espiritualitat bí-

blica, oferim moltes dinàmiques, moments de pregària forta, vida sacramental..., però són oberts a persones amb una vivència de fe ben diversa. Es respecta molt la gradualitat de l'experiència que viu cada persona, tot i que es demana que els participants ja hagin començat un camí cristià. L'Escola mira de presentar, de manera agradable i simpàtica, Jesús i el seu Evangeli. Com més pur millor! La clau es troba en l'amor, en sentir-nos estimats per Déu, que és per al que hem estat creats.

A Catalunya l'Escola es va iniciar el novembre del 2009. Com valoreu l'experiència?

Hi ha molts motius per donar gràcies a Déu. Es va iniciar modestament com a espai de formació, d'acollida i creixement, per a una parròquia del centre de Barcelona on circulava molta gent. Però s'hi van interessar altres persones de diferents llocs de Catalunya i el que va començar com una escola parroquial ha acabat esdevenint una escola interdiocesana. Durant aquest temps hem ofert 15 cursos pels quals han passat més de 200 persones.

Per què Escoles d'Evangelització Sant Andreu?

L'apòstol Andreu va trobar Jesús abans que el seu germà Pere. I va dur Pere a Jesús, que va seguir Jesús i el va estimar més que Andreu. A la Bíblia, mentre la figura de Pere creix la d'Andreu minva. I aquest és el nostre somni: trobar Peres que serveixin i estimin Jesús més que nosaltres.

Eduard Brufau

Rauxa

Creure en el Concili (1)

A 50 anys del seu inici podem afirmar que en general el Concili Vaticà II ha estat ben rebut i acceptat per tota l'Església. Tanmateix alguns dels continguts llavors promulgats de manera ben explícita no han tingut la presència que calia en la vida de la majoria de catòlics. Aquest és el cas de la música, a la qual es dedica el capítol sisè de la constitució sobre la sagrada litúrgia, *Sacrosanctum Concilium*. En aquestes pàgines s'afirma que el cant gregorià és «el propi de la litúrgia romana» i que li pertoca «el lloc principal», tot i que deixa espai per a la polifonia —la renaixentista, per exemple— i el cant d'arrel popular,

com ara els goigs. Per tal d'assegurar una bona instrucció musical de preveres, religiosos i fidels a l'article 115 es diu que «es procuri molt la formació i la pràctica musical als seminaris, als noviciats... i a les escoles catòliques». Inexplicablement ni aquesta formació ni el repertori indicat pel Concili no tenen una presència destacada en la vida de l'Església, i tan sols les comunitats religioses, les catedrals i les *scholae cantorum* semblen valorar positivament la música sagrada. La celebració d'aquests 50 anys és una oportunitat per llegir a fons els documents conciliaris, aplicar-los i redreçar així la situació musical de l'Església.

Pensant-ho millor

Natàlia Aldana
Benedictina Sant Benet de Montserrat

Vida en les cendres

Aquests dies d'estiu han estat una mica feixucs. Massa calor, massa xafogor. Massa nits donant voltes al llit sense que passés ni un bri d'aire fresc que calmés la calor acumulada durant el dia a la meua petita cel·la del monestir. I això que visc en una muntanya, pensava jo.

Hi ha una imatge d'aquest estiu que m'ha fet mal. Es tracta de la terrible imatge dels focs de la Jonquera i l'Alt Empordà. Vaig seguir la notícia tant com vaig poder i em quedava paralizada i esfereïda davant les imatges d'aquell foc devorador que avançava sense control devastant tot el que trobava al seu pas. Ho mirava impotent, amb llàgrimes als ulls, sentint com si en cremar-se tants boscos, es cremés o es fes malbé quelcom dins meu, dins de tots nosaltres. Veure l'angoixa de la gent que no sabia si el foc arribaria a les seves cases, a les seves propietats, al seu bestiar... o aquella altra gent que va quedar atrapada a Portbou i les seves vacances es van convertir en un terrible malson... Tot això em va fer mal i em va fer patir molt.

Des d'aquí la meua solidaritat amb tots els afectats. He pregat per ells i ho continuo fent.

Ara, però, toca refer-se, toca aixecar-se, toca tornar a començar. La natura, ens han dit els experts, s'anirà regenerant, tornarà a florir, encara que costi anys, i la tornarem a veure verda i frondosa, bonic reflex de la creació de Déu.

I les persones... Les persones hem d'aprendre a tornar-nos a aixecar, a no perdre l'esperança, a veure que la solidaritat, l'esforç comú ens uneix amb més força, ens fa més sensibles i pot fer que la vida reneixi i sigui més forta que la pols de la cendra. A vegades —i sap greu que sigui així— ha de ser una forta sotragada la que ens tregui de la nostra comoditat, del nostre anar fent sense gaire horitzó, la que ens sacsegi i ens faci pensar què passaria si això ens succeís a nosaltres. Sembla que només així sortim del nostre ensopiment i ens fem més sensibles, més humans, més solidaris i germans dels nostres germans.

No ens acostumem que sigui així. Ara la tragèdia ha passat, però la gent continua lluitant per refer les seves vides. Que no caiguin en l'oblit, ni en la indiferència, ni en el silenci que mata i es desentén. Ni respecte dels nostres germans més propers de l'Alt Empordà ni respecte dels altres més llunyans que moren cada dia, absurdament, a Síria i arreu del món.